

ELŐFIZETÉS

KELTÁRS:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 26 korona.
Egy hónap 2 k. 60 f.

MÉRETESEK:
4-hatásos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 10 fillér.

Nyitólár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesül
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 397.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, február 28.

Mai számunk főbb közleményei:

Veszeleik: Az aradi villamos.
A delegáció kérése.
Egyrül-másról. Irta: Lux Tanka.
Országgyűlés előtt.
Az oroszok leveretése.
Aradi vasutak megzsalma.
Az orosz-japán háború.
Világjáró szegedi szabó.
Nagy utrájk az államvasutakon.
Bonts Gyula öngyilkossága.
Alexejev telegrafái.
Beküvé a halálos ágyon.
Japán diákok az arad-csanádi vasuton.
Béhm úgye a királyi Táblán.
A főkapitány kitértetése.
A hét eseményeiből.

Az aradi villamos.

Arad, február 27.

Hét év előtt született meg az aradi villamos közuti vasut ügye. Azóta egyebet se tett, csak haldokolt. Az apja a város volt, az anyja a lóvasuti-társaság. De az anya mostohája volt neki. Az apja nevelni szeretne volna, de az anyja azon volt, hogy mint pusztíthatná el. Most ez a lassu gyermek-gyilkosság műve befejezetté válik. A villamos vasut ügye kimulik.

Bekövetkezik pedig ez a szomorú fordulat a kereskedelmi miniszternek azon

döntése által, a melynek híre a napokban a városházára érkezett. A kereskedelmi miniszter a villamos vasut ügyében legutóbb megalkotott, s a város közgyűlése által fölterjesztett határozatot *nem hagyta jóvá*. Miután pedig a város ezt legutóbb azzal a határozott kijelentéssel küldte föl a miniszternek: ha ezt se hagyják jóvá, a város a villamos vasut ügyére nézve *minden további tárgyalást megszakít*, — világos, hogy ezután már nem fognak a villamos vasut ügyével foglalkozni, legalább egy irányban, a mely a megvalósítás felé evezne, nem.

Szinte példátlan ez a hét esztendő huzavona. Okozta: maga az aradi lóvasut, illetve a tulajdonos bankja. Hét esztendő előtt, a Tröszt versenyének hatása alatt, mindenre kész volt. Magára vállalta a teljes hálózat kiépítését: a Kossuth-utcán át a Gájkülvárosba, a Deák Ferenc-utcán a választó utcába, sőt a csalába. Munkásvonatok kiépítésére voltak hajlandók. Megigérték, vállukra vették, talán már abban a biztos tudatban, hogy megvalósítaniok úgy se kell. És ez sikerült is. Ki tudták eszközölni a kereskedelmi miniszteriumban, hogy a szerződésnek új meg új pontjaiban fogóznak, s lehetővé tegyék, hogy a lóvasut a kötelezettség alól kibujjék.

Hét év előtt, a mikor az eredeti szerződést aláírták, pótlásképen bevették azt a pontot: a mennyiben a miniszter megváltoztatná a szerződést, a város ezt nem tekinti magára nézve kötelezőnek, hanem föntartja magának a jogot, hogy folytassa a tárgyalásokat, esetleg, hogy a szerződéstől visszalépjen. A miniszter ezt több ízben kifogásolta; azonban a város megmaradt álláspontja mellett. A következők igazolták, hogy csakugyan szükség volt e kikötésre. A szerződést a kormány közegei tényleg módosították, még pedig inkább a társulat, mint a város javára. Azonban a társulat úgy se vette komolyan szerződésben vállalt kötelezettségét. Kivitte, hogy a város hét éven keresztül várta ez ügyben való végérvényes döntést, holott például Temesvárott már 1897-ben jóhahagyták a szerződést, a mely pedig nem is védi annyira a közérdeket, mint a mienk.

Az új kormány működésének kezdetével remélte Arad ez ügyben a végleges döntést. Ezt annál inkább várhatta a város, mert a társulat időközben tovább ment a packázásban. Azt mondta, az egész hálózatból, a melyet a szerződésben terveztek, csak annyit hajlandó villamos üzemre átváltoztatni, a mennyit eddig a lovas fogatu kocsik bejárnak. Hét év alatt

A hétről.

A kacsá.

Egyszer a szerkesztőségben ültem elmerülve mélyen, Gondolkozva egynémely új, szenzációs híreken. S im, egyszerre ajtónk koppan, halk lépések zaja toppan, Toppan halkan az ajtóban, aztán újra csend leszen. Látogató lesz, — gondoltam, — bálí névsort hoz nekem. Így lesz bizton, azt hiszem.

Óh, bizonynyal jól emlékszem: lucskos február volt épen, És az Auer égő fénye járt a kutyanyelveken. A hajnalt epedve vártam, hogy hideg legényszobámban, Respektive benn az ágyban alhassam már csendesen. Ahassam horkolva vigán, amíg fényes dél leszen. Ép ezen járt az eszem.

Am a toppanás neszére így szólok, magamho' térve: Uram! Hölgyem! Ezer pardon! és bocsássá meg nekem, Hogy hát én elbóskoltam, míg ön majdnemhogy titokban Áldogáll künn az ajtóknban eme hüvös éjjelen! Sétáljon be! — így kiálték, ámde nem jött senkisésem, Nem jelent meg senkisésem.

Én az ajtót im, kitérom, és dőcögve sárga lábón Betoppán redakciónkba hivatlanul, kényesen Egy ismert kis szárnyas állat, amelynek nyomába támad Csófolat, s ezernyi bánat a szerkesztőség-ken. E madarat tudnillik kacsá néven ismerem. Sajna, ismerős nekem.

Rábámultam a kacsára, amely ide-oda járva Regi, jártas jobarátként sétálgatott e helyen. Bárha ismerős vagy nekem, — szóltam — mit, keressz ez éjen? És ha mégis fölkerestél, mondtsza, óh madár, nekem: Elmarad a mozgósítás, és békés világ leszen? Szólt a kacsá: Sohasem!

Megrendültem. Mily gyors válasz! Kérdésemre mint talál az! Jól értesült forrásokból tudja ezt kétségtelen! Tán tanulta Sturm papától, hogy ily kurtán furcsán cáfól S mint a Bud. Tud. ő is járt tán az „illetékes“ helyen? Vagy a chlopi hadparancsból idézgeti tán nekem: Soha, soha, sohasem!

És a kacsát ismét kérdelem: Óh madár, felelj te nékem A polgári négyletben béke vajj mikor leszen? Vasutasok fizetése fötemelődik-e végre És a pótléknak helyére fizetést mikor teszen, Kit Hieronyminek hívják a honalyák odafenn? Szólt a kacsá: Sohasem!

Jós, kiáltom, — bárki légy te, — ember, ördög madárképbe, Mondd, hogy terve Nesmerának valóvá mikor leszen? Női ipariskoláknak, bár Salacz reája támad, Új szervezete számára babé: vajj mikor terem? S mikor segít Fényes mester sok tulterhelt gyermekén? Szólt a kacsá: Sohasem!

Jós! — hörgöm, pokol szülötte, — légy bár madár, vagy ördög te, — Igazat felelj szavamra, hogyha egyszer kérdezem: Szendrey Mihály, ha látja, hogy most Zilahy Gyulára A közönség kegye árad esti tüntetéseken: Pályázik-e a színházra, ha Zilahy nem megyen? Szólt a kacsá: Sohasem!

Es végül, — szóltam morogva, — hegysljai motorosra Hogyha ráfordul a szó majd heves közgyűléseken: Lesz-e pénz? Hisz kaszárnyára, vízvezeték megváltásra, És a vishid építésre nem jut semmi, semmisésem? És a kacsá távozóban azt susogja csendesen: Soha, soha, sohasem!

Poe Edgar Allan költőtárs után

—zab.

tehát odajutottunk, hogy egy negyvenesztendő vállalkozás egy lépéssel se hajlandó üzemet fejleszteni, bármennyire kívánja ezt a közönség érdeke.

Mi következnek be tehát mostan a villamos vasut dolgának elparentálása után? Látnivaló, hogy a vállalat nem veszi komolyan kötelezettségét. Csepp kedve és hajlandósága nincsen arra, hogy a villamos vasutat kiépítse. De ma már a városnak sincs oka ezt követelni. — A miniszteri határozat ez egyszer mindkét fél megelégedését jelentheti. Mind a ketten megszabadulnak a kötelezettségtől. Csak erre vártak.

Hét év alatt a forgalmi technika fejlődése elhaladt a villamos közúti vasutak mellett. Immár tudnivaló, hogy a motoros közlekedés könnyebb, praktikusabb és olcsóbb. A városra az a sürgős kötelesség hárul, hogy a rég folyó alkudozások végleges megszakitásával mielőbb fogjon hozzá a motoros közúti közlekedés saját kezelésében való megvalósításához. Ebben a lóvasúttal fenálló szerződése nem akadályozhatja. A kereskedelmi miniszterium azt már kimondta, hogy az aradi közúti vasúttársulatnak csakis a lóval vontatott kocsiközlekedésre nézve van kizárólagos joga.

Természetes, a helyzetet megkönnyítené, ha a város a társulattól a lóvasutat megválthatná, a mi annál kevesebb akadályokba ütköznék, mert a társulatnak körülbelül csak tizenöt éve van hátra, a melynek eltelté után az egész üzemet, berendezéseivel együtt ingyen köteles a városnak átadni. Félő azonban, hogy a lóvasúttársulattal ebben se lehet dűlőre jutni. Ép ezért ajánlatos a városnak, hogy minden további alkudozás előtt már most fogjon hozzá az új motoros forgalom egyes részeinek kiépítéséhez; például első sorban azokat, a melyeken egyúttal a csanádi vasutak a vasúthoz vezető forgalmat lebonyolíthatják.

Az ügy fordulóponthoz jutott. A városon áll, miután szabad keze van, hogy azt úgy használja, hogy a fordulás jobbra és előre történjék. Hét évnek tapasztalata talán elég segítség hozzá.

A delegáció záróülése.

(A király köszönete a delegátusoknak.)

— Az Aradi Hírlap távirati értesítése. —

Arad, február 27.

Bécsből táviratozzák: A magyar delegáció ma tartotta záróülését, az egyiket délelőt, a másikat délután. Ezeket az összes formalitásokat is elintézték s a delegátusok már az esti vonattal hazautaztak Budapestre.

A délelőtti ülésen megszavazták végső szövegében az összes határozatokat, majd Papp Géza indítványára elhatározták, hogy a delegáció összes írományait 1868-tól kezdve napjainkig tárgymutatóval látják el.

A ma délutáni második ülésen Münnich Aurél bemutatta az osztrák delegáció átiratait. A két országos bizottság határozatait teljesen megegyezőkn találattván, legfelsőbb szentesítés alá fogják terjesztetni.

Ezután Burián br. miniszter a király parancsából és nevében legfelsőbb elismerését és köszönetét fejezte ki a bizottság tagjainak fáradozásukért.

Az elnök kijelenti, hogy a legfelsőbb köszönet hódolattal tudomásul vétetik és jegyzőkönyvbe iktattatik.

Szapáry Gyula gróf, a magyar delegáció elnöke a magyar országos bizottság nevében a közös kormány tagjainak, Firszák Gyula munkácsi gör. kath. püspök pedig ugyancsak a magyar delegátusok nevében Szapáry Gyula gróf elnöknek, Széll Kálmán alelnöknek és a szakbizottságok előadójának fejezte ki köszönetét.

Elnök tisztársai nevében megköszöni az elismerést, majd megemlékezik a jelen ülésnek azon legkimagaslóbb eseményeiről, a melyek a *katonai nevelés* ügyében történtek. Hosszasan beszél a reform nagy jelentőségéről, s végezetül azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy e reform a hadseregnek nem ártalmára, hanem *megerősítésére* fog szolgálni.

A jegyzőkönyv hitelesítése után a jelen ülésnek *befejezetének* jelentetett ki.

A delegációk új ülészeit május hó 4-re, esetleg május 6-ra hívják össze Budapestre, a mikor a király is valószínűleg a fővárosban fog tartózkodni.

TÁVIRATOK

Orosz mozgolódás.

Bokhara, február 27. Kabuli jelentések szerint orosz ügynökök elpusztították a turk sztáni határköveket.

Panama-csatorna.

Washington, febr. 27. Roosevelt elnök aláírta azt a proklamációt, mely életbe lépteti a Panama-csatornaszerződést.

Nagy tűz.

Rochester, február 27. A tűzvész a kereskedelmi negyedben az épületeket körülbelül három holdnyi területen elpusztította, míg végre sikerült azt eloltani.

Egyről-másról.

(*Panasz a Vigszínház ellen. — A szalonok tónusa és a szimpadi tónus. — A kétértelműségek barátai. — Dívatos társalgási nyelv. — Erkölc és idealizmus.*)

Írta: Lux Terka.

Budapest, február 27.

Egy társaságban voltam a minap, ahol fiatal asszonyok arról beszéltek, hogy a Vigszínházba már nem lehet eljárni. „Az erény utjai” után, már nem lehet. Nem nyilvánítottam véleményem, mert nem járok a Vigszínházba, csak nagyon ritkán, elvétve. Nem prudenciából nem járok, csak épp a műsora nem az én genre-m és messze van hozzám. Kóborogni pedig éjszaka, nem magányos nőnek való mulatság. A „magányos” szó nagyon divatban van mostanában, amióta Küry Klára az ország *szivéhez* szóló panaszában magányos nőnek nevezte magát. Magányos primadonnát ugyan még nem látott a világ, de az mindegy.

Tehát hallgattam az asszonyokat, a jelzőket a felháborodásukat — és megnéztem „Az erény utjait”, a Vigszínház legújabb szenzációját. Megnéztem és nem mondhatok róla egyebet, minthogy az egész darabnak az az egyetlen hibája: a miért nem Dumas írta. Ha a Dumas nyelvén beszélne az emberek, senki sem botránkozna meg rajta azon okból, mert a Nemzeti Színházban adná. Tehát: *csak a beszéd*. De nézzük csak. Ezen a nyelven nem csak Flers és Caillavet beszélgeti az embereit, az a nyelv, nagyon sok szalonnak a tónusa.

Szerelem.

Írta: Kaszab Géza.

A város ott feküdt alattuk. Megálltak a vár egy kiszögellő bástyafokán és lebamultak a tavasz elő este sötéttségébe, amelyben szerfele szinárnyalattal világítottak a város szentjános, bogarai, az utcai lámpák. A gázlámpák fehéren, a villany kékesen, az ablakokból kiszűrődő fény vörösen. Nagy hallgatás volt körülöttük, csak a városból felcsapódó hangkaosz zavarta őket. Ez is harmónikus, szinte ütemes egyformasággal ért ide, ahol a lány meg a fiu neki támaszkodtak a bástyafalnak, és lenéztek a mélységbe.

— Hallod? — kérdezte a fiu. Ez a város szivverése. Odalent sir és kacag a város, de ide, a magasságba csak az összhang ér el. Így képzeltem én el a mi kettőnk életét is. A magasságban járni mindörökké, messze a tülekedéstől, és hallgatni az emberek szive dobbanását. Így képzeltem. De mire visszaérünk a városba, akkor mind a ketten megértjük, hogy le kell szólni a sárba, ha kenyeret akarunk. Tülekedni kell, embereket legázolni, lopni és ölteni. De se baj! Nekem elég erős könyököm van.

A lány hallgatott egy darabig, azután felkapta a fejét. Csak annyit mondott:

— Én veled megyek.

— Velem? — kacagott a fiu. — Igen, velem jössz, mert gyerek vagy. Azt hiszed, hogy fél-

isten vagyok, aki száz poklon keresztül is utat tör magának. Tévedsz. Minden csak póz. Én is olyan vagyok, mint a többiek: cinikus, galád, számító ember. De tudom mutatni, hogy érzek, hogy erős és vakmerő vagyok. És amikor elérek egy-egy szakadékhoz, amelyik azt mondja, hogy ne tovább, akkor szépen, óvatosan kikerülök, nehogy valami bántódásom essék. Félisten? A félistenek nem kérdezik, hogy lesz-e kenyerük. A félistenek, ha egy lányt szeretnek, nem kérnek apai áldást, nem könyörögnek apai beleegyezésért, hanem elragadják a maguk asszonyát, ha kell, egész világ ellenére. De én? Guiliver jut eszembe, akit lelancoltak a törpék. Csakhogy az én helyzetem még nevétségesebb, mert engem egy kenyérmorzsóhoz bilincseltek, és én, az óriás nem tudok megszabadulni a láncoktól. Vannak emberek, akik egész életükön át megkoplalják azt a darab kenyeret, amit naponta megessznek. Én is. És velem jössz. No, azt hiszem, még meg fogod gondolni.

A lány behunyta szemét és mosolygott.

— Soha! Soha!

— Üres szó ez a soha! Hiszen én tudom, hogy szeretsz, tudom, hogy a lelked minden mocsanása összerezeg az én lelkemével. De ez semmi. A helyzet úgy áll, hogy itt vagyok én, a koldus, a semmi, akiből még minden lehet, és itt vagy te, a szegény, pénztelen leány, akinek megvan a szépsége és műveltsége. Az én szüleim azt mondják: tanulj, kinlódj, és ha lesz belőled valami, majd elvehetsz egy pén-

zeszsákokat. Penz nélkül házasodni? Bűn, sőt több ennél: ostobaság. A te szüleid azt hiszik, hogy majd férjhezadnak valami podagrás grófhhoz; akinek sok a pénze. Szegény emberhez menni feleségül? Soha, azaz csak akkor, ha nem lesz más hátra. Hát most itt állunk. Én azt mondom: feleségem leszel, ha meg is kell tagadnom érted az édesanyámat; te azt mondd, hogy követni fogsz a hívásomra akkor is, ha átokkal sujt érte, a ki szült. Hát ez eddig gyönyörű dolog. Marított féle regényekbe való dolog. Irtózatosan gyönyörű. Megszökünk, felkeressük az ócska várunkat, ahol te milliókat találasz a földbe ásva. Azután veszünk egy kis házat, meg egy kávédarálót és szépen élünk, a hajunk megferehedik és a végén egy éjszaka mindketten elalszunk — örökre. Ez mesés. A valóságban azonban másképp lesz.

— Hogyan?

— Hát megszökünk. Legjobb esetben, ha tudnillik a harmadik állomásnál le nem tartóztatnak, akkor valahol csak le kell szállnunk a vonatról. Ennünk kell, szállást kell keresnünk, meg kell esküdnünk, és így tovább. Tegyük fel, hogy ezzel is rendben vagyunk. Most már egy-két napig talán nélkülözni kell; talán le kell mondanod sokról, amid eddighez volt. Ha én azt mondom, hogy „akarom”! akkor nem szabad ellentmondanod. És ha még úgy is szeretsz is, ezek miatt el fogsz hidegülni tőlem. Gyűlölni fogsz, és én is gyűlölni foglak. Mert makacs, hajthatatlan vagy, mint én.

— Eh! Egy pillanat a menyországból felér

Beszélik: nők, férfiak vegyest. Vannak asszonyok, akik kétértelmű szók nélkül két mondatot sem tudnak kimondani és hallottam nőket, akik ilyen felszólítással fordultak férfi ismerősükhöz:

— Mondjon valami szemtelen viccet!

S az ilyen felszólításnak nem sok férfi tud elment mondani és mond vicceket. Onagysága persze pukkadozik, s a viccelő urat következő kommentárral adja tovább barátainak:

— Egy kicsit szemtelen, de nagyon kedves és szellemes.

Akárcsak Chaumette „Az erény utjai”-ban.

Nos, hát én nem bánom, ha meg is követnek érte, de kimondom, hogy a mai divat társalgási nyelve semmivel sem különb Chaumette nyelvénél, sőt alacsonyabb, mert nem olyan kellemes. Es mégis, kigyót-békát kiáltanak a Vigszínház új darabjára, pedig ott csupa szellemes emberek mondanak olyan szentenciákat, amelyeket lépten-nyomon követnek az életben, hasonló szellemes kijelentések és meggyőződések nélkül.

A tükör, persze a csunya asszonynak nem jó barátja s az ember nagyon sokszor megharagszik azért, amit maga is elkövet, de mástól látja elkövetni.

Igaz, hogy a mostani francia vígjátékok írói nem pályáznak a pápa erény rózsájára és nem erőtetik meg ma ukat az idealizálásban s az is bizonyos, hogy az ilyen darabok nem a színpadról hirdett erkölcsök szerint élők, vagy anélkül is léha gondolkodásu, izléstelen és egyénietlen emberek számára való, de az ilyen formában nyújtott darabot, mint ez is, azért nem lehet lebunkózni és főképpen, nem kell benne a többnél is többit keresni, mint a hogy Vigszínházba járók teszik.

Erről a közönségről különben is egy külön tanulmányt lehetne írni és nagyon hálás anyag a megfigyelésre.

Például: két fiatal ember üt a hátam mögött. Mindaddig hidegen ülnek, míg Hegedüs és Góth meg nem jelenik a színpadon. Ekkor a legkisebb neszre püsszegnek és fészkelődve mondják egymásnak:

— Na, most! . . .

Micsoda fogalom a Vigszínházban ez a két kitérő művész!

Es a két művész beszél. Hallatlan hason-

latokat, képtelenül merész dolgokat mondanak, de az én két fiatal emberem nem nevet, hiába készültek rá: Na, most! Ellenben az első felvonás végén, mikor a férj, feleség és a felpozott Don Juan zavartan ülnek szemközt egymással és az egyik azt mondja: Esik az eső — a másik: Szél van! . . . Erre a kedves, együgyű, minden pikantéria nélküli jelenetre úgy kaptak, hogy majd lefordultak székük-ről . . .

Az oroszok leveretése.

(Érdekes katonai írás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

A közel napokban egy igen érdekes könyvecske fog megjelenni Budapesten az orosz-japán háborúról. A könyvet egy osztrák-magyar vezérkari tiszt írta. Amit a vezérkari tiszt a háborúról ír, nagyon érdekes s a sok mindenféle, legtöbbször ellenőrizhetlen, igen gyakran felületes és szakismeret nélkül írt ujsághír közül valóságos kivezető út.

Pontos számítások, a terrén alapos ismerete, a harcban álló felek seregeinek pontos ismerete alapján a könyv írója arra az érdekes eredményre jut, hogy a hadviselő felek március végeig nem fognak egymásra találni. Erkor — így folytatja a könyv írója — a következő arányszám lesz a küzdő felek között: Japánnak 240.000 embere áll készen az ütközésre, míg Oroszországnak csak 120.000 embere lehet a csataterén, amely Charbin körül lesz.

Oroszország ilyen körülmények közt nem ütközhetik, hanem okvetlenül vissza fog vonulni, hogy az európai Oroszországból érkező csapatokat bevarja Japánnak minden törekvését oda kell irányítani tehát, hogy ütközésre bírja az orosz haderőt, még mielőtt európai pótcapatai megérkeznének. A szibériai vasut szállítási képességének ismeretével a könyv írója bebizonyítja, hogy Oroszország husz nap alatt képes csak pótcapataival együtt elérni a japán hadsereg számát, úgy, hogy körülbelül 60 napja van a japánoknak arra, hogy az oroszokat ütközésre bírják. Ha a japánok ezt el nem érik, hanem nyugodtan nézik az oroszok visszavonulását, akkor a japánok helyzete nagyon kedvezőtlennek válik.

Eddig Japán erős flottájára támaszkod-

hatott, ha azonban követi a visszavonuló oroszokat, egyre beljebb jut Ázsia szárazföldjén s evvel egyidejűleg eltávolodik élelmezési segélyforrásaitól. Ehez járul még az is, hogy az oroszok által elhagyott vasutakra nem lehet számítani, bár bizonyos, hogy az oroszok a vasutat, melyre a majdan főveendő offenzíva alkalmával újból szükségük lesz, nem rombolják szét, de az összes vasuti kocsikat elviszik a japánok elől.

Az orosz vezérkarnak és *Alexejev* admirálisnak *Muldembe* való visszavonulása korántsem jelent tehát visszavonulást a szó rosszabb értelmében, hanem egy olyan hadműveletet, a melynek az a célja, hogy egyrészt az oroszok időt nyerjenek az ütközésre, másrészt, hogy a japánokat elvonják élelmezési forrásaiktól.

Annyi bizonyos, hogy a háboru a szakértő katona véleménye szerint is hosszú ideig fog tartani és a legnagyobb valószínűség szerint, az összes tényezők figyelembevételével az oroszoknak irrtózatoss és szinte páratlan vereségével fog végeződni.

Soha ennél könnyelműbben még nem mentek bele háboruba katonák, mint ahogy azt az oroszok tették s tisztán helytelen inszINUÁCIÓK bírhatták rá az orosz cárt arra, hogy az ellenségeskedésre annyi alkalmat szolgáltatott.

Országgyűlés előtt.

(A politikai horizont.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, február 27.

A delegációk ülészsaka véget ért. Mozgalmasnak, érdekesnek ígérkezett s ilyennek bizonyult. Tagadhatatlan, hogy az egész ország nagy várakozással tekintette a bécsi tárgyalások elé s minden objektív embernek be kell vallania, hogy a várakozásoknak meg is felelt. Az idei delegációk új határkövet jelzik nemzeti politikánk extenzív fejlődésének. A nemzeti eszménynek új csatornák nyíltak meg, melyeken át benyomult a közös hadsereg nagy területére.

De a legaktuálisabb kérdés az, vajjon mindaz, a mi nagy eredményt elértünk, elengedőnek fog-e bizonyulni a magyar politikai élet normális rendjének helyreállítására?

Mielőtt a kérdés taglalását megkíséreljük, konstatálni óhajtjuk, hogyha egyáltalán békés

az egész életen keresztül való pokollal! Az isten . . .

— Az istent ne emlegesd. Nem ismerem azt az istent, amelyik arra vigyáz, hogy te meg én merre lépünk. Nem ismerem. Nekem egy Istenem van: a mindenség! Azt megbecsülöm, mert én is része vagyok. De ez az isten nem törődik velem, hogy pénz után nyújtom e a kezemet, vagy a koldusbot után.

A lány megint lenézett a mélységbe, és hirtelen, minden fordulat nélkül kérdezte:

— Érzed hogy von ez a feketesség? Gyere szelébb, mert félek tőle, és félek magamtól. Amikor a Duna partjára megyek, akkor meg a víz csalogat. Valaki vár rám a sötétségben . . .

A fiu megragadta a lány karját és szinte brutális durvasággal rántotta el a korlától. Szárazon mondta:

— Ostoba vagy.

Azzal megindultak, szorosan egymáshoz simulva, lefelé a lejtőn. A város fölött szálló porfelhő visszaverte az utcák fényét, és ők szinte megkönnyebültek, hogy a sötétségből világosságra fognak jutni. Amint szinte összeolvadva, összeölelkezve mentek lefelé a léposdőkön, felhangzott a leány kacagása. Azután csokolódtak. Es amint mindjobban elnyelte az alakjukat a kivilágított utca távolsága, a lány hangja hallatszott, amint végtelenül könnyelműen és végtelenül bizalomteljesen mondta:

— Majd csak megsegít az, aki nincs!

Keresd az asszonyt.

Írta: Kővér Ilma.

Akik a jelekből tudnak jósolni, már két esztendő házas életünk után ránk sütötték, hogy beennünk támad új életre Philemon és Baucis mítoszai alakja. A következők igazat adott nekik. Egy kis árnyalatát vetem itt papírra annak, ami engem Philemonnál izmosított.

Velem született véralakomnál fogva a hű férjek rendéhez tartozom, de azért alig két éves házasságom után engem is megkísértett a sátni Hidvégi Ella színésznő képében.

A Tátrában ismerkedtem meg vele, ahol a feleségemmel fürdőztünk. Kezdetben csak obligát udvariasságból érintkeztem vele, de képzhetetlen kacérsága hova-hamarább esztelenségekre hódított. Ilyen esztelenség egyik fatyú hajtása volt az, mikor szavamat adtam a szép Ellának, hogy másnap reggel átkísérem Gölnicre, ahol senki se ismer s ahol együtt töltsük az utolsó napot, mielőtt visszatér a fővárosba, a hova kötelezettsége szólítja.

Nem mondom, hogy egy egy józanabb percben nem ágaskodott föl a lelkiismeretem a feleségemmel szemben, de aztán ismét hatalmába ejtett az első kaland gondolatának varázsa. Egy rémmód elkoptatott ürügyet találtam az én gyermekeken naiv asszonykám vitelére.

Este 7 órától 11-ig úgy kerülgettem Erzsikét, mint a hagyományos macska azt a bizonyos kását. Vagy tiszter belekaptam mig végre a világra szültem a következőt:

— Erzsikém lelke, én holnap fölmegeyek Kassára, meglátogatom szegény Sándor bácsit.

— Tán illő volna, hogy veled tartsak.

— Szó sincs róla, gyermekem. Még, nem ismered a nagybátyámat s az efféle aglegéryt zavarba ejtene egy nőlátogató, akit minfekvő beteg, nem is bírna illón fogadni.

— Ebben igazad van.

Es másnap akadály nélkül eljutottam Gölnicre, ahol a színésznő társaságában töltöttem az egész napot.

Hazudnám azonban, ha azt állitanám, hogy utóbb nem bántott a lelki mardosás, mikor a feleségem az ő szűziesen ártatlan ábrázatával a nagybácsi hogyléte fölül tudakozódott. Kurta feleletekkel tértem ki.

Pár nap múlva utolért a nemezis. A fürdőbe hirtelen betoppant Kóray Miklós fiatal járásbíró, kivel mérhetlen szerencsétlenségemre Gölnicbányán össze találkoztam.

Nem volt rá alkalom és idő, hogy Kórayt, régi cimborámat és iskolatársamat eleve felvilágosítsam a dolgok állását illetőleg és hallgatásra intsem.

— Hogy érkezettél tegnap Gölnicről? — kérdezte a szerencsétlen firma.

Meglehetősen ügyetlenül igyekeztem kiparizni a dolgot.

eszközökkel a rendet helyreállítani lehetséges, úgy a most alkalmazott eszközöknek és módoknak meg kell felelniök a kívánatos célnak. A magyar parlamenti harc *katonai jelszavak* alatt indult és az eredmények éppen a katonai téren nyújtanak annyit, amennyit elérni félelmentővel ezelőtt a felfogásokkal tisztában lévő politikus alig remélhetett.

Hol van hát a hiba, ha most a delegáció végén bizonyos pesszimista hangulat kap lábra s egyre erősödik az aggodalom, hogy a parlamenti békeség helyreállítása nem fog sikerülni?

Ugy véljük, hogy az emberekben és nem az objektív momentumokban. A delegacionális tárgyalások minden figyelmes szemlélőjének látnia kellett, hogy az ülészek elején, a hadügyminiszter felszólalása után is még a hangulat enyhe és békülékeny volt. A függetlenségi delegátusoknak és első sorban Ugron Gábornak beszédei ez időben minden bántó élességet, minden elkeseredést nélkülöznek. Am ebben az időben magához ragadta az oppozíció delegacionális vezényletét gróf Apponyi Albert. A néppárti *Rakovszky* István még elismerését fejezi ki a hadügyminiszter iránt, Okolicsányi, Ugron függetlenségi álláspontjuk fenntartásával enyhén kritizálnak, a mikor Apponyi gróf kibontja a harci lobogót s a következő napokban a harc tüze messze világító lánggal gyulad ki. *Rakovszky* István már harci riadót fu, Ugron menydörög, Okolicsányi az obstrukció olytatását proklamálja. Ez volt a chronológia, így tapasztaltuk ezt Bécsben, a közvetlen közelben.

Apponyi gróf hirdette, hogy a kormány silányságokkal jó haza, hogy szabadelvű párt programját nem váltotta be. Ezen körülmények között nem kellett-e csökkenie az obstrukció beszüntetését sóvárgók reménykedésének?

Hogy lesz, mint lesz, azt ma megjósolni hálátlan feladat, mert hiszen a magyar politikában a meglepetések vajmi gyakoriak. Egy bizonyos: Apponyi Albert gróf, ha igazán ellenzi és elítéli és az ország érdekeire károsnak tartja az obstrukciót, nagyon rossz politikát csinált az utolsó két hét alatt. Fát hordott

arra a tüzre, a melynek oltását ő maga szükségesnek hirdeti.

Lesz e hatása e politikának és amennyiben a helyzet alakulására, az első sorban is a Kosuth-párttól függ. Amíg ez a párt meg nem szédülő fővel és tiszta látással hatol át a szövvényeken, addig nem kell semmitől sem tartanunk. Addig izoláltan marad az Ugron-frakció. Mert a nyílt támogatáshoz kevés hajlandósága van a két közjogi alapon álló párt tagjaiban. És amíg az obstrukció izolálva marad, a küzdelmének végső lobbanása csak napok kérdése lehet.

Aradi vasutasok mozgalma.

(Országos akció a fizetésjavítás érdekében. — A holnapi aradi nagygyűlés. — A gyűlés tárgyai. — Az elnök igazgató a mozgalomról.)

Arad, február 27.

Az államvasut alkalmazottainak fizetésjavítási mozgalma egyre nagyobb arányokat ölt, s az érdekeltek növekvő izgalommal várják a nagyszabású országos akció végkifejlését. Alapjában véve csak a három évvel ezelőtt kidolgozott fizetésemelési kérvények elintézését sürgetik, s amivel azt megtoldják, csak néhány időközben aktuálissá vált kérdés, amit az illetékes körök figyelmébe ajánlanak.

Három évvel ezelőtt a hivatalnokok, altisztek, szolgák külön-külön folyamodással léptek az igazgatóság és a kormány elé, most a három memorandum összekapcsolják s kérik egyuttal a vasuti kezelőnk és a kinevezett alkalmazottak helyzetének végleges rendezését és javítását is. Ezekkel a kérdésekkel fog foglalkozni a m. k. r. államvasutak *aradi üzletvezetősége* összes kinevezett alkalmazottainak holnap, *vasárnap* tartandó nagygyűlése, melyre az ülés intézői az alábbi meghívót bocsátották ki:

Értesítés és felhívás az aradi üzletvezetőség összes kinevezett alkalmazottaihoz! (Hivatalnokok, altisztek és szolgák) A szombathelyi máv. altisztek és szolgák mozgalmi bizottságának, a magyar királyi államvasutak összes altisztjei és szolgáihoz intézett ismeretes felhívása, valamint a szombathelyi 17-es bizottságnak ezen mozgalomhoz történt csatlakozása által megindított és a kinevezett vasuti alkalmazottak összeségének (hivatal-

nokok, altisztek, szolgák) anyagi helyzete javítását célzó törekvése nálunk is visszhangra találván, a már évek óta vajudó fizetésrendezés és szolgálati pragmatika megvalósítása érdekében felhívjuk az aradi üzletvezetőség területén levő összes kinevezett alkalmazottakat (hivatalnokokat, altiszteket, szolgákat), hogy a fent említett célok elérésére irányuló együttes működést a többi összes üzletvezetőségek példájára megkezdendő, a további teendők megbeszélése és szervezkedés céljából *1. évi február hó 28-án* (vasárnap) d. e. 9 órakor *Arad városháza nagytermében* tartandó nagygyűlésre a szolgálatmentes alkalmazottak tömegesen megjelenni szíveskedjenek.

Az ország legtöbb üzletvezetőségi székhelyén, mint az köztudomású, az itt hirdett szervezkedő nagygyűlés oriaszi számban összegyűlt vasuti alkalmazottak (hivatalnokok, altisztek, szolgák) részvételével már a hó 21-én megtartott s a szervezkedés mindenütt nagy lelkesedés közepette megtörtént. Előttünk a példa, siessünk s tegyünk tanubizonyosságot mi is arról, hogy száználmas helyzetünkben nem veszítettük még el akaraterőnket és igaz ügyünk iránti lelkesedésünket.

A nagygyűlés tárgyai lesznek: 1. A szervezkedés kimondása. 2. A bizottság megválasztása. 3. Indítványok. *Az aradi mozgalmi előkészítő bizottság.* Jegyzet. Hogy a nagyobb állomások egyes szolgálati ágai minél bizonyosabban képviselve legyenek, jónak látná a bizottság, hogy az önként megjelenteken kívül még az egyes szolgálati ágak legalább egy képviselőt küldjenek ki a nagygyűlésre.

Ugyanezen tárgyban holnap *Budapest*en is nagygyűlést tartanak a vasutások. Az országos mozgalomra való tekintettel egyik fővárosi lap munkatársa ma felkereste *Ludvig* Gyulát, az államvasutak elnökgazgatóját, ki a következőkép nyilatkozott:

Az elnökgazgató reméli, hogy az összes alkalmazottak be fogják látni (erről meg is vannak győződve), hogy az igazgatóság gondoskodik felőlük, szíven viseli minden ügyüket és érdeküket s így a mostani fizetésjavítási kérdést is. *A fizetésrendezés terve már készen van*, csak hogy annak megvalósítása nem pusztán az igazgatóságon, vagy a kormányon múlik, hanem főleg a viszonyokon. Más vasutaknál az ilyen változást az igazgató-tanács intézi, rövidesen megoldhatja az e fajta kérdéseket, de nálunk a *törvényhozás rendelkezik*, ez pedig még a múlt évi budgetre nézve sem döntött. Hogy a kormány nem ma gondolt először az államvasuti alkalmazottak helyzetére, azt a múlt évi budget elég szembetűnően mutatja, hisz *egy millió nyolcszáz ezer koronát preliminált erre a célra*, az ideai költségvetésbe pedig már *négy millió koronát vesse föl a vasuti fizetésjavításokra*. A kormány most legfőleg annyit tehetne meg, hogy a tavalyi költségvetésben előirányzott összeget *pótlékképpen utalványoztatná*, mint ahogy az állami tisztviselőknél tette, csak hogy *ehhez is törvényhozási intézkedés kell*, ami ma igen-igen bizonytalan idő leforgása alatt volna csak elvárható.

Ami a vasárnapi gyűlést illeti, ennek megtartása ellen nem lehetett az elnökgazgatónak észrevétele, csak azt óhajtja, már a kérvényezők érdekében is, hogy azon a hivatalnokok kara épp úgy, mint az összes más alkalmazottak a *kellő nyugalommal tárgyalják a napirenden levő ügyet*.

TANÜGY.

(-) Az iskolás gyermekek tulterhelése. A következő sorokat vettük: Egy igazgató-tanító ur erősen megleckéztetett azért a bírálattért, amelyet az iskolaszék legutolsó ülésében, különben a jelenvolt iskolaszéki tagok egyhangu helyeslése mellett, mondottam az iskolaszék elé került és gyermekek tulterhelésének enyhítését célzó javaslatról. A támadó ur inkog-

— Én Gölnicről, hisz én nem is voltam Gölnicen. még a tájékan sem.

— Mi a patvar! C-ak nem akarod rám sütni, hogy halucinálok? ... Hisz köszöntöttük is egymást.

— Hát az legfeljebb valami hasonmásom lehetett, mert én tegnapelőtt Kassán voltam a beteg nagybátyámnál.

És egy szemhunyorításomból végre megértette a szerencsétlen, hogy milyen csávába hozott. Mint régi kenyeres pajtasom, nem szól többé az ominózus ügyről.

De volt, tüdőnek egy Xantippéje, özv. Zsaránokyné, akinek már nem lévén Sokratese, a mások férjével szemben folytatta mesterkedését.

A maőrös nap estéjén a séta alkalmával az előzvegyült Xantippe a feleségemhez szegődött és mikor kettősben haladtak, nem látván engem a kissé távolabb levő lócán, így szólt az én naiv Erzsikémhez:

— Mennyire sajnáltam ma magácskát, édes szép gyermekem.

— Mi adott erre önnek okot nagyságos asszonyom.

— Mert lme, maga is eljutott, ami közös sorsa minden asszonynak: megcsalja a gyönyörűsége ura.

— Engem, nyitotta tágra Erzsike az ő tiszta égboltszínű szemeit.

— Hát nem azt füllenette tegnapelőtt, hogy Kassán töltötte a napot a nagybácsi beteg ágya mellett. És most kisl, hogy Gölnicen volt. Fogadni mernk, hogy asszony van a játékban.

Azt hittem, hogy apró rongyokra szaggatom ezt a szípirtyót. Remegve vártam a feleségem választát. Megszólt az édes muzsikájú hangján.

— Nekem azt mondta az uram, hogy Kassán volt és Jenő sohase hazudik.

— Ez alkalomból mégis füllenett, mert szemtanu állítja ...

— Éh jobban megbízom az uram szavában, mint egy idegen szemeiben. Az az ur bizonyára mást ismert el helyette.

Micsoda romlatlan gyermek magácska. De hisz mind ilyenek voltunk. Es mondja csak, mit tenne, ha meggyőződik róla, hogy az ura megcsalja?

Csodálatos erélyességgel mondta és olyan ábrázattal, amely valódi asszony ideállá tette ezt a gyermek teremtést.

— A mig csalhatatlan bizonyítékom nincs ellene, nem szabad, nem volna lelkem kételkedni benne.

— Es ha meggyőződnék róla, hogy megcsalja? ...

— Akkor ... Akkor nem tartanám méltónak, hogy keseregjem fölötte. En csak bízva tudok szeretni és ha bizalmam megtört, még pedig alapos okon, fásult megvetés következik.

Szavamra mondom, ez volt az első hazugságom, de az utolsó is a feleségemmel szemben, aki iránt valódi fakir hűséggel viseltetem és ha mint sok rosszak feje gyanánt rámutatnak, én fordított értelemben mondhatom el, ha mint férjek példányképét állítottok fel: „Hát igen, az vagyok; de hogy ki tett azzá — „Keresd az asszonyt“. Mert higyiétek el, hogy kilenc százalékkal volna kevesebb a megcsalt asszonyok száma, ha nem szítanák bennük a visszatorlás vágyát örökös kétkedéssel.

nitója és elkkének hangja felmentenek attól, hogy magával a támadással foglalkozzam; ezt nem is fogom tenni. Annyit azonban az igazság érdekében tartozom kijelenteni, hogy az az elboratatum, amelyet a tanfelügyelő ur elnöksége alatt összeült értekezlet e fontos tárgyban kidolgozott és maga részéről beterjesztett, s amely eredeti formájában az iskolaszék elé nem is került, mint arról csak ma volt alkalmam az iskolaszék irodájában meggyőződni, a legnagyobb elismerést és köszönetet érdemli meg úgy az iskolaszék, mint a nagyközönség részéről. Az értekezleten jelen voltak, valamint azok is, akik a megjelenésben akadályozva lévén írásban adták be alaposan indokolt véleményüket, valóban eltalálták a szülőknél és az iskolaszéknek intencióit; nagyon kívánatos volna, hogy ez a mintaszerű munkát a sajtó útján minden részében a nyilvánosság elé is kerüljön. Csak az a sajnálatos, hogy az iskolaszék elé az elaboratum helyett annak egy minden ízében elferdített, a lényeges részeket nem is érintő kivonata került, amely ezen alakjában a lesújtó kritikát jogosan érdemelte meg. Ma az iskolaszék tagjai magát az elaboratumot a maga teljes összefüggésében és alapos indoklásával hallhatták volna, a kedvezőtlen fogadás helyett bizonyára a legteljesebb elismerés és köszönet jutott volna kifejezésre. Arad 1904. február 27. Fényes Desső.

Kína kilép a semlegességből.

(Az orosz-japán háború.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 27.

Minden intézkedést megtettünk, hogy ne térjen vissza hazájába egyetlen japáni, aki Korea, vagy Mandzsuria partjára lépett. Ezt mondta *Kuropatkin* az új fővezér. A gőgnek és elbizakodottságnak e netovábbja fölött csak mosolyoghat a világ, a mely az oroszok eddigi kudarcai után már tisztában van azzal, mit tudnak az oroszok egy modern ellenséggel szemben.

Nagyobb büszkeséggel hirdethetik azonban az oroszok azt, hogy a negyven kilométer hosszú vasut a Bajkál-tó jegén elkészült s a vonatok két nap óta közlekednek rajta. Az orosz technikai tudás diadala ez a vasut a jégen, a mely állítólag még négy hónapig elég szilárd lesz arra, hogy vonatok közlekedjenek rajta. A forgalomnak óriási könnyébségére van e vasut, nem kell többé átszállani, a muni- ción a vonatról lerakni, szánon tovább szállítani s aztán megint a vonatra rakni. Egyenes, folytonos vasut vezet Karbinig, a hová Moszkvából negyven nap alatt ér el a vonat. Negyven nap a tulsufolt vonaton 30—40 fok hidegben! A szegény orosz katonák e hatezer kilométeres vasuti ut alatt többet szenvednek, mint a harc téren.

Magáról a harctérről ma kevés hír érkezett. A mi jött, az mind a japánok újabb sikereiről számol be. Érdekes Kína magatartása is, a mely, úgy látszik, ki fog lépni a semlegességből és a japánok mellé áll hadakozni. A sárga országban már olyan hangok hallatszanak, hogy Kína a semlegességet nem tűrheti tovább. Nagyön érdekesek a Korea magatartásáról érkező s némely egymásnak ellentmondó hírek is, a melyek még megerősítésre várnak.

Mai távirataink a következők:

Az elzárt orosz flotta.

Washington, február 27. A japán követ közlése egy tokiói jegyzéket, mely jelenti, hogy a csütörtöki támadáskor elsüllyesztett japán hajók elzárták a port arthuri kikötő torkolatát.

Tokió, február 27. Togo japán tábornok ama kísérlete, hogy Port-Arthurt ostrommal bevegye, nem járt emberáldozattal. Az elsüllyedt hajóknak nem nagy értékük van. Követ voltak megrakva, hogy a kikötő bejáratát elzárják és azokat négy vérteshajó, kilenc cirkálóhajó és számos torpedónaszád kísérte. A követ megrakott gőzösök szerdán érkeztek Port-Arthur elé. Az oroszok élénk tüzelése elsüllyesztette a gőzösöket, mielőtt elérték volna azokat a pontokat, a hol el kellett volna azokat sülyeszteni. Hir szerint a négy gőzös legénységét megmentették. Kétségbe vonják azt a hirt, hogy két torpedóromboló elsüllyedt. Minden gőzősön öt ember volt, két kormányos és három gépész.

London, február 27. A Daily Telegraph jelenti Sanghaiból, hogy Nagaszakiban élénk tevékenység folyik, mert a Dalni vidékére szállítandó csapatokat szállítják hajóra. E hó 10-ike óta már több mint negyven szállítóhajó indult el Nagaszakiból.

Szenzációk Koreából.

London, február 27. A „Daily Chronicle”-nek táviratozzák Sanghaiból, hogy Japán Koreában alkirályságot létesített. Szjőuli rezidenssé *Tugarovot*, helyettesévé *Katot* nevezték ki. A rezidens az utóbbi héten a szjőuli császári palotában lakott, hogy megakadályozza a császárt abban, ne hogy egy francia hajón elmeneküljön.

New-York, február 27. Szjőuliból jelentik, hogy orosz lovas járőrök Andsu és Phöngjang közt elvagdosták a táviródrótot. A koreai helyzetet illusztrálja az a másik hír is, hogy *Ji-Yonk-Yu* volt koreai minisztert egy Japán hadihajón Japánba küldték.

Pétervári, február 27. A port-arthuri Novi Kraj-nak jelenti Mukdenből e hó 22-éről, hogy *Alezejev* helytartó e hó 22-én odaérkezett. Tokióból táviratozzák Csifun át, hogy a szjőuli japán követ arra kérte a kormányt, hogy juttassz utlevelelt a francia követhoz.

Szjőul, február 27. A koreai kormány elhatározta, hogy csapatokat küld, melyek Japánnal együtt operáljanak. Vicsut megnyitották a kereskedelem számára.

A harctérről.

London, február 27. A japán flotta eltávolította a koreai hadihajókat a csemulpoi kikötőtől és ogra az elforosz szénbánya-társaság hajóit

Róma, február 21. A Tribuna Nagasakiból a következőket jelenti: Az *Elba* nevű orosz cirkálóhajó elhagyta a csemulpoi kikötőt, hogy a *Varjak* és *Korejec* orosz hadihajók megsebesült katonát Hongkongba vigye. Az *Elba* a sebesülteket a Navigazione General Italiano egy gőzősének fedélzetére szállítja.

Viktorija, február 27. Báró *Syemaszej* volt japán külügyminiszter, *Ito* márkí veje Londonban való útjában ideérkezett. Itt az a hír, hogy londoni útjának hadikölcsön felvétele a célja.

Kína semleges?

Brüsszel, február 27. A kínai követség tagjai az „Etoile Belge”-ben megcáfolják azokat a híreket, hogy Japánnal rokonszenveznek; kormányuk utasítása szerint ők teljesen semlegesek maradnak.

Fétevár, február 27. Csu-Tiencsinben tartózkodó boxervezetőt letartóztatták. *Csian* és *Ma* tábornokok tiltakoztak Kína semlegessége ellen. *Junszikkai* és *Tjeljan* a bel-földi hírlapok hire szerint felszólítják a trónt, hogy okvetlenül kössön véd- és dac-szövetséget Japánnal. A „Corurrior de Tien-cin közli, hogy úgy látszik, hogy a Japánok csalódtak, mert a mandzsurszági vasut vonal elpusztítására k-küldöt, szám szerint állítólag 200 megbízottjuk, azt a megbízatást nem hajtotta végre.

Az orosz hangulat.

Moszkva, február 27. A jó öreg Moszkva kiforgatódott egészen a mívöltából! A rendőrség éjjel-nappal megenged *álarcos felvonulások* és a kormányzó, *Sergij* nagyherceg megjelenik palotájának erkélyén, ránéz a tömegre, megpróbál beszélni, meghajtja magát, aztán megint eltűnik. Egyszer a tömeget *Uraim!*-nak is szólította; igaz, hogy nem bírta folytatni a szavai, mert e derék nép megbődülten ordított az örömben. Valósággal rendezik a hazafias tüntetéseket. Néhány rendőrt polgári gúnyába bujtanak, két orosz zászlót dugnak a markukba s a *Twerskaja Sastawa-n* alá-fel sé-tálta-ják őket. Persze, a földetlen fővel mászkáló emberek, akik elkeseredetten ordítják egyre, hogy *Éljen a cár!* kínos feltűnést keltenek. Nagy tömeg akad a n, omukban s végre a kormányzó palotája előtt ezernyi ember gyűl össze, amely addig üvölt, amíg *Sergei Alexandrovits* nagyherceg ki nem dugja az erkélyen az orrát. Ilyenféle jelezetek az egész városban szaporák.

A nagy operában addig lármáz a publikum esténként, amíg a zenekar el nem játsza a himnuszt. A nagy vendéglők előtt esténként megjelenik a nép s ordítóva követeli jöjjön ki a zenekar az utcára és játsza el az „*atyuska*” himnuszt. Ahol nem teljesítik a kívánságát, beverik az ablakokat. Egy előkelő orosz tiszt így nyilatkozott a háborúról:

— Mi oroszok, először egyik kátyuból a másikba szoktunk tévedni. Az első pofonnál meglepetve nézzük, ki ütött, a másodiknál megvakarjuk a tartónkat, aztán kényelmesen le- huzzuk a keztyűinket s úgy ütünk a fejére. A japánok is még meglátják, kivel van dolguk.

... Vajjon csakugyan meglátják?

A háboru és a hatalmak.

London, február 27. Az alsóház ülésén *Gibson Bowles* interpellált: mi igaz a spanyol csapatok mozgósításának a híreből s arra vonatkozó felvilágosításokat kért, vajjon az angol-spanyol barátság nem lazult-e meg? *Balfour* kijelentette, hogy Spanyolország mozgósítja a haderejét, nem igaz, mindössze néhány helyőrség megerősítéséről van szó. Arra a kérdésre, hogy Ceylonban tényleg visszatar- tanak-e 325 orosz matrózt, akik a csemulpoi ütközet után orosz hadihajóra menekültek, *Percy* államtitkár válaszolt. Szerinte a kormánynak, míg más megállapodás létre nem jött, a semleges hatalmak kötelezettségeit kellett teljesítenie s a háboru végéig angol földön fogva tartani az orosz katonákat. Közben a japán kormány közölte az angollal, hogy megengedi a fogva tartott orosz katonáknak Oroszországba való visszatérését, ha becsület- szavukat adják, hogy a háboruban nem vesznek tovább részt. Az angol kormány most tárgyal az oroszokkal ebben a kérdésben. *Gibson Bowles* megkérdezte még: tud-e a kormány arról, hogy *Németország* és *Oroszország* között a háborura vonatko-

zólág bizonyos megegyezés jött létre? Percy államtitkár ezzel az egy szóval válaszolt az interpellációra: *nem!*

Gibraltár, február 27. Két spanyol tábori tüzérségi üteg Algécirába érkezett a helyőrség megerősítésére. Szerdán este pedig két hegyi üteg érkezett oda. Azt hiszik, hogy ezeket hajóra rakják, hogy Ceutába menjenek.

Legujabb hírek.

Szófia, február 27. A cár beleegyezett, hogy ezer bolgár és macedóniai önkéntes sáját költségén a keletázsiai harctérre menjen. A harcragyó ifjakból az első csoport, mely háromszáz emberből áll, már utnak is indult.

London, február 27. A japánok tegnap ismét hevesen bombázták Port-Arthur belső kikötőjét. Egy orosz torpedóhajót a japánok megsemmisítettek. A japánok nem szenvedtek kárt.

Moszkva, február 27. Port-Arthurból ma 400 orosz asszony és 600 gyermek érkezett ide, kik az erőd bombáztatása alkalmából ültek vasutra. A csoport utja tizenhét napig tartott.

Világjáró szegedi szabó.

(Az angolul lett magyar.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Sok és csaknem minden igazságot nélkülöző beszéd az, hogy a magyar ember élehetetlen és ha idegenbe kerül, az éhenhalástól csak a könyöletesség menti meg. A magyar munkás becsületet szerez a magyar népnek még ott is, ahol talpával áll a hazája felé. Amerika legjobb és legkeresettebb munkásai a kivándorolt magyarokból kerülnek ki. A múlt évben a posta kimutatása szerint 120 millió koronát küldtek haza Magyarországon maradt családjaiknak az Amerikába vándorolt munkások. Ezt a 120 milliót nem fűtyülésért adják az amerikaiak sem, hanem becsülete s munkáért.

Hogy a szorgalmas és ügyes magyar ember boldogulhat idegenben is, arra jeles példa a Vecseri Imre esete. Ügyes szabó mester volt, aki Szentesről került Szegedre, de bizony itt nem igen tudott zöldágra vergődni. A család egyre szaporodott s azonképpen nőtt a szegénységük is. Hiába volt minden iparkodás, Vecseri Imre nem tudott boldogulni.

A még fiatal ember felpakolta a családját a vonatra, meg sem állt Párisig. Érezte, hogy van ereje, kedve dolgozni, nem ijedt meg a jövőjétől, az idegen földtől. Párisban élt egy darabig, de az ottani jövedelmével nem elégedett meg. Nekivágott a világnak és Londonban termelt familiástól. Mikor az anglusok fővárosába került, egy árva ígét sem tudott angolul. Természetes, nem volt itt sem aranyélete egyszerűben, nélkülözni kellett a világjáró szabónak sokat, míg valami jobb üzletbe került. Itt megtanult angolul. Ugy látszik, a londoni élet sem tetszett Vecseri Imrének és kapta magát, átvitorlázott a családdal Amerikába.

Tudott angolul, jó bizonyítványai voltak s könnyen bejutott egy nagy céghez szabásznak. Egy-két szabás után meggyőződtek Vecseri ügyességéről s a cégnek első szabásza lett, aki egyebet nem tett, mint a Pacific-vasut vonalain utaztatott s a vasuti hivatalnokok megrendeléseit felvette. Nemsokára havi 5—600 forint fizetést huzott és, mint ő mondja, hat szobás lakást bérelt. Aztán évekig ott éldegéltek.

A gyermekek angol iskolába jártak s a magyar nyelvet elfelejtették. Mostanában tör-

tént, hogy Vecseri Imrének meghalt Szentesen az édes apja, aztán az asszonyt elfogta a honvágy. Hazajöttek Szentesre, majd onnan Szegedre.

Egy angolul vedlett iskolás gyermekével meggyült a szegedi kihágási bíróság baja is. A kis angol beadta az édes apja valamelyik szegedi iskolába, de a fiu tiszta ötéssel telt értesítőt vitt haza a magyar iskolából. Emiatt az apja otthonfogta s így iskolamulasztásért került a bíróság elé.

— Miért nem járattja tovább iskolába? — kérdezte a kihágási bíró.

— Hasztalan ütüj-vejük uram, nem lesz már ebből magyar ember. Az amerikai iskolából minden tárgyból 100 percentet hozott haza. Tetszik tudni, ott nem öt számjeggyel, hanem percenttel klasszifikálják a tudományt. Aztán, magamról tudom, a magyar ember könnyebben megtanulhat angolul, mint az angol magyarul.

— De hát maga magyar ember volna, nem szégyenli, hogy a fia nem tud magyarul.

— Ha itt maradnék Szegeden, megtanulna magától is, nem kellene bottal verni bele a magyar nyelvet. De minek erőszakoljam, mikor nemsokára visszamegyünk Amerikába. Ő neki nem lesz többé szüksége a magyar nyelvre.

És Vecseri Imre erősen készülődik, hogy legközelebb visszamegy Amerikába, ahol jobban boldogul és hálából az amerikaiaknak olyan miszter Vecseriket nevel, akikből valamikor köztársasági elnökök is lehetnek. Mert igen szép dolog ám az Amerikában is, ha valaki minden tantárgyból 100 percentet viszen haza.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az első aradi temetkezési egyesület Tököl téri helyiségében vasárnap délelőtt tíz órakor közgyűlést tart.

(*) Ifjusági egyesület van alakulóban Pécskán. Az egyesület eddig 15 tagból áll s március 6 án tartja alakuló gyűlését.

(*) Az aradi hur-asztaltársaság évi rendes közgyűlését f. hó 28 án délután négy órakor tartja.

Március 15.

(Az újságírók szabadságlakomája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

A Kőlcsey egyesület irodalmi szakosztálya március 15-én a városháza dísztermében felolvasó-ülést tart, amelyet a márciusi események emlékeztetének szentel. A rendező bizottság még nem állapodott meg végleg a műsorban és éppen azért annak közlését még fontartja magának, de már most annyit jelezhetünk, hogy e hazafias ünnepség az a formája, melyet ez ünnepélyben fog az irodalmi társaság bemutatni, Aradon még nem volt.

A március 15-iki ünnepély egy másik nevezetessége az, hogy ezáltal az aradi közönség hazafiasságának más irányban is kifejezést adhat, amennyiben az irodalmi társaság e felolvasó-ülésének fél jövedelmét az Aradon felállítandó Kossuth-szoborra hárította fordítani. Erre való tekintettel felülfizetéseket is elfogad az estély rendezésége s a hazafias adományokat a helyi lapokban nyugtázza. A felolvasó-ülés teljes műsorát a legközelebbi napokban fogjuk közölni.

A sajtó felszabadulásának ünneplésére az aradi hírlapírók már évek óta március 15-én szabadságlakomát rendeztek, melyre Aradváros polgárságát és hölgyközönségét meghívták. A hírlapírók e lakomájának rendezését most a „Kőlcsey egyesület irodalmi szakosztálya” vette át s már meg is indította a mozgalmat a március 15-iki szabadságlakoma megtartására.

Ugy mint tavaly, az idén is a polgárság és ez ünnepséghez annyira fogékony hölgyközönség bevonásával lesz rendezve a szabadságlakoma, melyet a Központi szálloda dísztermében fog az irodalmi szakosztály rendezni.

A részvételre való jegyek már a legközelebbi napokban kaphatók lesznek az aradi hírlapok szerkesztőségében, a különféle egyesületek helyiségeiben, valamint üzletekben és egyeseknél elhelyezett gyűjtővekre való előjegyzés mellett. Egyelőre még annyit jelzünk, hogy a szabadságlakomán egy teríték ára 3 korona lesz.

Bonts Gyula öngyilkossága.

(Ez a híradás a felső temetőben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Bonts Gyula dr., a Lippán öngyilkossá lett vajdahunyadi kir. közjegyző sorsa, általános részvételt keltett. Aradon többek előtt voltak ismeretesek az ő zilált anyagi viszonyai, de nem tudták, hogy ezek a közjegyzőt oly térre ragadták, a honnét nem volt a tisztességes életbe visszatérés.

Az öngyilkos halottja ma délután érkezett Aradra. Reggel érkezett meg Baróthy Ferenc lippai főszolgabíróhoz Temes megye alispánjának értesítése, melylyel a hulla elszállítására az engedélyt megadja. Erről a főszolgabíró a temetkezési vállalkozót értesítette.

A koporsót, mely a lippai József főherceg szállónak abban a szobájában volt, a melyben Bonts az öngyilkosságot elkövette, a szálló udvarára vitték, a hol Hamsea Vojk lippai görög keleti román esperes azt díszes szertartás kíséretében beszentelte. A végtisztességen nagy közönség volt jelen. A koporsót a radnai vasúti állomásra vitték s az délután három órakor érkezett Aradra. A peronról egyenesen a felső temető háttér házába szállították, a honnét vasárnap délután három órakor temetik el a családi sírboltba.

Koporsójával több koszeru is érkezett, közöttük szüleinek, sógorának, Demján Aurél dr.-nak, leányának, Bonts Flórának és még több rokonának koszeruja.

Az öngyilkost a koporsóba tétel előtt más ruhákba öltöztették, amelyeket Aradról küldtek ki. A ruhák, melyekben az öngyilkosságot elkövette, valamint felöltője, táskája, s a revolver ez idő szerint a lippai előljáróságúal vannak letéve.

A hátrahagyott levelek közül azokat, a melyek Aradra szólnak, Demján Aurél dr. hozta magával, azokat pedig, amelyek Vajdahunyadra voltak címezve, postára tették.

Bonts Gyula öngyilkosságának okairól ma Déváról még a következőket táviratozzák:

Az öngyilkos közjegyző azért utazott el Vajda Hunyadról, mert a Dévai Takarékpénztárban egy háromezer koronás váltója járt le, a melyen atyja és nővére szerepeltek jótállók gyanánt. Bonts pénzt kért atyjától, hogy a váltót rendezze, de nem kapott választ. A váltó beperelték s akkor kiderült, hogy mindkét aláíró hamis.

Bonts Gyula Aradra ment atyjához, a ki több ízben kijelentette neki, hogy adósságait nem hajlandó kifizetni, mert ezt már három ízben megtette és harmincezer koronát fizetett érte.

A Dévai Takarékpénztár értesítette Bonts Gyulát, hogy ha a váltót három nap alatti nem rendezi, megteszi ellene váltóhamisítás miatt a bünygyi feljelentést. A szerencsétlen közjegyző látta, hogy sehol nem kaphat pénzt s hogy a megszégyenítő következményeket kikerülje, Lippára utazott, a hol agyonlőtte magát.

SPORT.

+ Aradi birkózók Budapesten. Holnap, vasárnap folyik le Budapesten a Magyar Testgyakorlók Köre által rendezendő bajnoki birkózóverseny. A vidéki versenyzők között Láng Oszkár és Odry Zoltán, az Aradi Tornaegyesület tagjai (és nem az atletikai klubé, mint tévesen jeleztük) vesznek részt a birkózásban. Mindketten hónapok óta treníroznak s a legjobb reményekkel mennek neki az érdekes küzdelemnek.

+ A Meteor-kerékpárklub közgyűlése. Ma este kilenc órakor tartotta az aradi Meteor-kerékpárklub rendes évi tisztújító közgyűlését. A pénztárvizsgáló bizottság és a titkár jelentése után a múlt évi tisztikának a felmentvényt megadták, s ezután megejtették az új tisztikar választását. Elnök lett egyhangulag Farkas Abraham; alelnök Faragó Béla; titkár Gyórfy Ernő; jegyző ifj. Nyári Béla; pénztáros Prolich István, szeráros Hammer Vilmos; elnökör Dufner József. Választmányi tagok lettek: Ravasz Imre, Erbár Henrik, Ascher Ferenc, Kubát Zoltán, póttagok Trettenbacher Nándor és Kalmár József. Menetparancsnokok Kadelburger Ede és Dufner János. A számvizsgáló bizottságba új tagokul beválasztották: Elnöknek Bloch Alfrédot, tagoknak Gálffy Rezsőt és Kleindl Mátyást.

+ Az aradi polgári lövészegyesület február hó 28-án (vasárnap) délelőtt tizenegy órakor a városi kistérenyben tartotta a rendes évi közgyűlést, melyre az egyesület összes tagjait tisztelttel meghívja Műék Lajos dr. főlövészmeister.

+ Az Aradi tornaegyesület választmánya február hó 29-én d. u. 6 órakor a lyceumban, a reáliskolai tanári szobában (főbejárat földszint balra) ülést tart, melyre a választmány tagjai ezennel meghívhatnak. Tekintettel a gyűlés fontos tárgyaira, a választmány teljes számban való megjelenését kéri: az elnökség.

Nagy sztrájk az államvasutakon.

(Mozdonyvezetők és fűtők lenyegedése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Szenzációs hírt jelentenek Szegedről, a mely szerint a magyar államvasutak személyzete óriási sztrájkot tervez. Bizalmas értesülés jött arról, hogy az összes budapesti pályaudvarokon a lokomotívvezetők, gépészek és fűtők csatlakoznak a vasuti tisztviselők országos mozgalmához és elhatározták, hogy ha az általános fizetérendezés kérdése március 5-ig nem nyer megoldást, úgy 5-én déli tizenkét órakor egyetlen lokomotívvezető sem viszi tovább gépét és egyetlen fűtő sem áll szolgálatba.

Ez azt jelentené, hogy március 5-én a magyar államvasutaknak nagyon válságos napja lesz. Az ily mozgalom az állammal szemben ritkítja párját, s katasztrófát jelentene kettős irányban: az általános közlekedési érdekeltségben (utasra és szállításra nézve), valamint a vasuti személyzetre nézve is, ha magánviszonyainak nyomása alatt ily heroikus támadást intézne az állam ellen.

A feltűnést keltő hírről a „Szegedi Híradó” mai számában az alábbi tudósítást olvassuk:

Az utóbbi napokban írja az említett lap a vasutasok mozgalma ismét harcmodoru lett, mert, mint ismeretes, nagy gyűlésekkel és titkos konventikulumokkal tárgyalták, hogy mi a tennivaló az államvasuti tisztviselők fizetérendezésének még mindig megoldatlan kérdésével szemben.

A tanácskozásoknak most, mint egészen bizalmas magánforrásból értesülünk, szenzációs eredménye lett. Az elhatározás, amely a vasutasok körében megérlelődött, olyan természetű, hogy vagy a fizetés rendezése haladéktalan meg-

oldását fogja kivívni, vagy olyan kiszámíthatatlan következményű akadályokat fog gördíteni a máv. forgalma elé, amelyek, még ha leküzdhetők is lennének, óriási kárral fenyegetik a Máv. egész zintézményét.

A bizalmas értesülés arról szól, hogy Budapest összes pályaudvarán a mozdonyvezetők és gépfűtők csatlakoztak a vasuti tisztviselők országos mozgalmához és elhatározták, hogyha az általános fizetérendezés kérdése március ötödikéig nem nyer megoldást: március ötödikén déli 12 órakor egy mozdonyvezető sem viszi tovább a gépet és egy fűtő sem áll a forgalom szolgálatába.

Ez annyit jelent hogy március ötödikén a Máv.-nak nagyon kritikus napja lesz. Legalább a sztrájk-mozgalom tervezői és résztvevői azt akarják, hogy az a nap kritikus legyen. És hogy mennyire azzá tehetik a vasutasok, annak megértéséhez elég annyit fölemlitenünk, hogy a budapesti pályaudvarokon — értesülésünk szerint — háromezer vasuti alkalmazott áll a sztrájk mozgalomban. Erről értesítették, a vonalon lévő pályaudvarok tisztviselői karát is.

A sztrájk-mozgalom a legutóbbi gyűlések és tanácskozások eredménye. Hír szerint a mozdonyvezetők, gépészek és fűtők csak azt várták, hogy a tisztviselők, mozgalmukba az altiszteket is belevonják. Ez a legutóbbi napokban megtörtént és most a masinisták azt mondták, hogy a harcban rájuk került a sor és megmutatják hogy akarnak és tudnak is döntő lépést tenni a fizetérendezésért a máv. hivatalnoki karáért. Így határozták el a sztrájkot, amelyet értesülésünk szerint már ma be is jelentették a kereskedelemügyi miniszternek.

A sztrájk mozgalom résztvevői ugyanis ma már nem csinálnak titkot elhatározásukból, annál kevésbé, mert nem aggódnak attól, hogy tervüket bármilyen módon is megakadályozhassa valaki. A magyar államvasut szervezeteiben ugyanis az ő működésük olyan, hogy amelyik pillanatban megszüntetik a munkát az egész vasuti hálózat percnyi pontosságú forgalmát megzavarják, sőt megakasztják.

És amint e hírt adó forrásunk értesít bennünket, ez a sztrájk-mozgalom ma már nem kísérletszerű, hanem ugyszólván gyakorlati erejű, mert egyizben már sztrájkoltak a mozdonyvezetők (amikor másfélévi szolgálati idő betudásáért harcoltak) és akkor is mielőtt még a sztrájkidő elérkezett volna, követelésüket teljesíteni kellett. Hír szerint ugyanis a máv. nem pótolhatja a sztrájk-tervező munkasereket. Pedig tettek már arra is kísérletet, hogy a vasuti mérnökökkel próbálták meg a forgalom lebonyolítását. Ez a kísérlet azonban nem vált be. Most tehát a magyar államvasut ismét kritikus nap előtt áll, ha végrehajtják a mozdonyvezetők tervüket, illetőleg ha e terv keresztülvitele előtt a fizetérendezés kérdését valahogy meg nem oldják.

Érdekes, hogy a vonalon milyen örömmel fogadták a sztrájk-kiáltványt. Kalauzok, mozdonyvezetők és gépfűtők diadalmasan hozták a hírt állomásról-állomásra és ma már a vasutasok, akik legjobban tudják, hogy mit jelent ez a mozgalom, úgy emlegetik a március 5-iki dátumot, mint a régen várt fizetérendezés megvalósulásának napját.

Hogy mindezen tervnek, mozgalomnak és hírnek nagyon komoly alapja van, azt a mai fővárosi lapok cikkei is bizonyítják, melyek csupán annyit tudnak, hogy a vasutasok elhatározták, hogy most már nem állhatnak meg féluton, hanem a harcot végig kell küzdeniük egész a pozitív eredményig.

Az államvasutak igazgatóságát kétségtelesen nem találja készületlenül ez a mozgalom

és amennyiben ezen értesüléseink nem tulzotnak, föltétlenül bizonyos, hogy március hó 5-éig gondoskodni fog az igazgatóság arról, hogy az tisztviselőit és alkalmazottjait megnyugtassa. Semmi esetre sem képze'hető, hogy egy ilyen sztrájkmozgalom bekövetkezését az igazgatóság bevárja, mert mindent el kell követnie, hogy a tisztviselőket és az alkalmazottakat ezen végzetes lépéstől visszatartsa.

A főt elmondott híresztelésekre vonatkozólag ma éjjel a következő telefon-jelentést kaptuk budapesti 'udósítónktól:

Az államvasutasok készülő sztrájkjáról szóló híreket félhivatalosan a leghatározottabban megcáfolják. A mozgalom vezetői maguk is oda nyilatkoznak, hogy sztrájkról szó sincs, annál inkább nem, mert illetékes helyen ígéretet kaptak, hogy a fizetérendezés dolga pár hét alatt kedvezően és okvetlenül eldől s annak kapcsán a mozdonyvezetők, gépészek és fűtők fizetése is szabályozva lesz.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Józsi, bohózat. Este: A vándorlegény, operette. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: Tavasz, operette. (Páros bérlet.)
Kedd: Király házasság, vígjáték. (Páratlan bérlet.)
Szerda: Erény utjai, vígjáték. (Páros bérlet.)
Csütörtök: Erény utjai, vígjáték. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Keresztjében, dráma. (Páros bérlet.)
Szombat: Keresztjében, dráma. (Páratlan bérlet.)

Irodalmi pályázat.

— A pályátelek kihirdetése. —

Az aradi Kölcsey-Egyesület irodalmi szakosztálya az hó 21-én tartott teljes ülésén határozott az 1904. évi irodalmi pályakérdésekben. Erős és beható vita után a teljes ülés megállapította a pályakérdések szövegét, valamint mindazokat a feltételeket, melyeket a pályázóknak tudni és megtartani szükséges. Minden más értesítés mellőzésével az irodalmi szakosztály az aradi hírlapok útján teszi közzé a pályáteleket, melyeket a szakosztály megbízásából Kosztka Mihály titkár a következőkben hoz nyilvánosságra:

1. Kívántatik magyar jellegű vig, vagy szatirikus verses költői elbeszélés. (Jutalma: száz korona.)

2. Kívántatik egy felolvasásra alkalmas, valamely aktuális társadalmi kérdést fejtegető, érdekesen és könnyedén megírt tanulmány. (Jutalma: száz korona.)

3. Kívántatik egyfelvonásos eredeti vígjáték, vagy dramolejt. (Jutalma száz korona.)

4. A pályázatban csak a Kölcsey egyesület tagjai vehetnek részt. Az idegen kézzel az ivnek csak egy oldalára leírt, fűzött és lapszámozott pályaművek 1904. évi július 1-én délig küldendők be Edvi-Út Lászlónak, az irodalmi szakosztály elnökének címére, Aradra.

A pályaművek megbírálására a szakosztály bizottságot alakít s a pályázat eredményét 1904. év szeptember havának 4. napjáig kihirdeti.

A szakosztály fenntartja magának a jogot, hogy a pályadíjat nem nyert, de értékes műveket a szerzőkkel eszközözendő megállapodás alapján felolvasás, illetve előadás céljából magához válthassa. A pályadíjazott és esetleg megváltott műveknek a szakosztály nyilvános ülésén való előadása és a szakosztály folyóiratában való első közlési joga az irodalmi szakosztályt illeti.

* Az erény utjai. Az a rendkívül ötletes, szípközé szellemességgel megírt francia vígjáték, mely az Erény utjai címet viseli, a jövő hét közepén kerül bemutatásra az aradi színházban. A darab iránt máris rendkívüli az érdeklődés, és erre való tekintettel az aláb-

biakban ismertetjük a kitűnő vigjáték cselekményét.

Első felvonás. Cecile, a gazdag Oerbier felesége, nem tulajdonosan boldog a férje oldalán, de jótékonyaság terén keresi a lelki megnyugvást és az oltalmat a kísértések ellen, a melyek különösen Chaumette, volt miniszter alakjában csábítják. Simone, Cecile kis rokona szerelmes a hirhedt Bargelinbe, a legdivatosabb Don Juanba. Cecile magára vállalja, hogy Bargelint és Simonet összehozza. Bargelin félreérti Cecile szándékát és rohamot intéz a menyecske ellen, de pórul jár, mert Cecile arculüti. Eppen akkor lép be a férj. Bargelin feltalálja magát és gratulál Gerbiernak a neje erényességéhez. Ezzel annyira megveszi a férj szívet, úgy, hogy Gerbier befogadja Bargelint házába átul.

Második felvonás. Simone merész elhatározással felfedezi szíve titkát Bargelin előtt, de kosarat kap. A kisasszony el van keseredve, hogy őt nem tekintik igazi felnőtt hölgynek és kacérkodni kezd Chaumette vel. Találkát is ad neki. Cecile ezt megtudja és maga megy el a randevu-ra, hogy jól megleckéztesse Chaumettet. A találkának azonban végetes lesz az eredménye. Az arculütési jelenet óta ugyanis észre kell vennie Cecilenek, hogy a nagyvilági társaság elvonul tőle. Rossz híre keletkezik és a grófnő, a kinek több szeretője volt, mint a hány francia király ült a trónuson, tüntetően mellézi az erényes asszonykát. Chaumette bebizonyítja Cecilenek, hogy az erény túlzása is veszedelmes és Cecile hallgat ezuttal a csábító szóra.

Harmadik felvonás. Simone feltékeny Cecilere, mert azt hiszi, Cecile önmagának hódította meg Bargelint. Chaumette azonban úgy rendezte a dolgot, hogy Bargelin Simoneé lesz. Cecile viszonyerül teljes társadalmi pozícióját és Chaumette a lefolyt éj édességeire emlékezve kiáltja fel:

— Ime, az erény mindig megtalálja a maga jutalmát.

*** A kereszt jelében.** Sienkiewicz világhírű regénye, a „Quo vadis“ bejárta az egész földkerekséget, mindenütt megrendítve a szívet hatalmas történelmi erejével. Mint a nagy regényekből általában, ebből is csináltak színművet, amely *Kereszt jelében* címmel jelent meg magyar színpadon két évvel ezelőtt a fővárosi nyári színpadon. Azóta állandóan műsoron van, s a jövő héten, pénteken Aradon is bemutatják mint a történelmi drámaírás egyik kiváló termékét. A darabhoz egészen új és gyönyörű díszletek készültek, amelyek felkeltést fognak kelteni.

*** Ternyei Lajos fellépte.** Kedden, március első napján Tóth Kálmán emlékeztetése *A király házasság* című vigjátékot adják az aradi nemzeti színházban. Ezen előadásnak különös érdekességet fog adni az, hogy fellép benne Ternyei Lajos. Ternyei szerződése ugyan virágvasarnapig máshová köti, de azért eljön régi jó ismerőseihez, az aradiakhoz „bemutatkozni.“ Ugyan-e darabban fellép Zilahy Gyula is, akit társulatának férfi és női tagjai ez alkalomból egy-egy koszorúval lepnek meg. Az előadás iránt előre is nagy érdeklődés mutatkozik.

*** Szudy Elemér könyve.** Szudy Elemér, az aradi irógarda erős tehetségű tagja március havában *Tavasz ébredése* címen novelláskötetet ad ki. Szudy Elemér színes, magyaros stílusa, novelláinak erős konstrukciója és érdekes meseje nem ismeretlen az aradi újságolvasó közönség előtt, és éppen ezért fölszemes hétköznapi szövegekkel ajánlanunk ezt a könyvet, amely a fiatal író novelláinak javát fogja tartalmazni. Szudy Elemér a következő felhívást bocsájtotta közre:

Tavasz ébredése címen adom ki március havában összegyűjtött novelláimat. Emberekről szölok, a szív eseménye ról beszélek — magyarul, tán nemcsak nyelven, de lélekben is. A kötet 12 elbeszélést fog tartalmazni s Aradon, a Gyulai István nyomdatársaság kiadásában jelenik meg, mint a szerző tulajdona. Tisztelettel Szudy Elemér. A könyv ára két korona. Megrendelhető az „Arad és Vidéke“ szerkesztőségében és kiadóhivatalában.

*** Udvar szerelemben.** Ez a címe Cajanello hercegnő legújabb, szenzációs tartalmú regényének, mely eredetiben rövid idő alatt százszáznyolcvan példányban fogyott el, s most, megelőzve minden nyelvű fordítást kitűnő magyar fordításban is megjelent. Az érdekes fordulatokban gazdag regény elejétől-végig feszült várakozásban tartja az olvasót, s úgy meséjé-

nek egységes, tömör szerkezeténél, mint nyelvezetének izzó, tüzes báján fogva megérdemli, hogy az újabbkori regényirodalom legelsőbb-rangú termékei közé soroztassék. Nem is csodájuk, hogy Cajanello hercegnő ezen regényével egy csapásra meghódította az olvasó közönséget s hazájának egyszerre legdivatosabb, legolvasottabb ironője lett. A diszes kiállítású vas-kos kötet ára izléses, elegáns címborítékban 2 korona kapható az „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatalában, Budapesten, V., Kálmán-utca 2. sz., ugyszintén minden hazai könyvkereskedésben.

*** A kis hercegnő.** M. s. Hungerfordnak, a rendkívül népszerű angol ironőnek eme kedves, fiatal nők részére írt idyllikus regényét már régóta nélkülözi a magyar hölgyközönség teljes, jó fordításban. A most megjelent elegáns kiállítású kötet bájos, klasszikus szépségű leányfejekkel díszített címborítékában a legkedvesebb ajándékkönyv lesz fiatal leányok számára, kik a megható, vonzó regény nemesen egyszerű meseszövevényében, szívhez szóló nyelvezetében mindig kellemes élvezetet fognak találni. A kötet ára 2 korona, kapható az „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatalában, Budapesten, V., Kálmán-utca 2. sz., ugyszintén minden hazai könyvkereskedésben.

*** Kivitteli címtár.** A m. kir. Kereskedelmi Múzeum igazgatósága hétszáz oldalra terjedő kötetet küld szét, mely a legszeleesebb körökre nézve bir kiváló gyakorlati értékkel. Címe: „Kivitteli címtár. Jelentősebb beszerzési források a magyar szent korona országainak ipara és őstermelése köréből.“ A könyv ipari része ezuttal harmadik kiadásban jelenik meg. Az eredeti célhoz-képezt a műből francia, német és angol kiadás is fog megjelenni rövid idő múlva. Emittést érdemel még, hogy ez a címtár tüzetesen tárgyalja Horvát Szavonországot is és horvát nyelven szintén meg fog jelenni. A mű a Stephaneum nyomdánál rendelhető meg. Ara kötve 5 korona.

Alexejev telegrafjál.

(Történet hadi-bulletinekben.)

Arad, február 27.

I.

Legalázatosabban jelentem felségednek, hogy a japán flottának Port-Arthur ellen intézett támadását visszavertük, de úgy, hogy belátható időnkig nem pótolható károkat okoztunk az ellenségnek. Négy japán *vérteshajó* menthetetlenül elsüllyedt. Gyönyörű győzelem! A mi embereinkben nemcsak, hogy nem esett kár, de elszántságuk ezerszeresen megalapozódott.

Alexejev, a győző.

II.

Legalázatosabban jelentem felségednek előbbi táviratom kiegészítéséül, hogy a Port-Arthur mellett kivitt győzelemünk tényleg nagyon súlyos következményekkel jár a japánokra. Az a négy *circulohajó*juk, melyet — hála az orosz bátorságnak — sikerült elsüllyesztenünk, ugyancsak nagy kár nekik. A harminc sebesült számba se jó.

Alexejev, admirális.

III.

Legalázatosabban jelentem felségednek, hogy a japán támadást Port-Arthur ellen igazán szépen visszavertük. Kémeimről értesüléseim vannak, hogy az általunk elsüllyesztett négy *torpedó* nagy gondot okoz a japánoknak. A kilencven orosz sebesült a viszonyokhoz képest jól érzi magát. Tartsa Isten felségedet.

Alexejev.

IV.

Miniszter ur, jelentem kérem ő cári felségednek, hogy értékes a Port-Arthur mellett elért orosz győzelem. Hiába erősködik az ellenség: keletlenül neki, hogy elsüllyesztettük azt a négy *kis gőzösét*. Hangsúlyozom: excellenciád előtt, hogy mindössze száznegyven sebesültünk volt s csak hatvan halt meg közülük.

Alexejev.

V.

Miniszter ur, jelentem, hogy a négy *gőzösök*, amelyet a japán flottából Port-Arthur előtt elsüllyesztettünk, érzékeny veszteség az ellenségnek. Már csak ötven sebesültünk van, kilencven meghalt.

Alexejev.

Japán diákok

az arad-csanádi vasuton.

(Tanulmányút Mezőhegyesre.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Mióta az orosz-japán háború kitört, az érdeklődés egyszerre a szigetország mandulaszalmú lakóira fordult. Az oroszokat jobban ismerjük, mint a japánokat. Már igencsak volt szerencsénk eleven muzsikákat látni oroszán szelidítők vándor-daltársulatokkal járó énekesek és másfoglalkozású urak személyében, de eleven japánit látni nagyobb ritkaság volt és most valószínűleg eseményszámba megy.

Ma délelben Szegednek szerencséje volt három eleven japáni diákokat látni. A fiatal urak a drezdai gazdasági akadémia növendékei, akik a japáni kormány költségén tanulnak Drezdában és most a *mezőhegyesi* állambirtok mintagazdaságának a megtekintésére rándultak le ide a szomszédba.

Az arad-csanádi vasuton ma délelőtt feltűzenként órákor érkeztek Szegedre az ekzotikus vendégek. A három japáni diák fekete szürke európai öltözetet visel s csupán sárgás arabőrük és sajtáságos vágású szemük árulja el japáni eredetüket.

A lovasut kocsiában helyezkedtek el és megjegyezték, hogy még nem volt szerencsájük ilyen ló által húzott villamoson utazni. (Kár, hogy nem jöttek át Aradra itt is láttak volna e féle speciálitást. A mezőhegyesi ménésbirtok mintaberendezéséről elragadtatással nyilatkoztak. Mikor a lovasut a Klauzál-térre érkezett, megpillantották a Kossuth szobor hóval borított alakjait.

— Ki-e ez a szobor? — kérdezték a kocsiban ülő *Peternelly* építészről német nyelven.

— Kossuth Lajosé. Tudják önök, hogy ki volt Kossuth Lajos?

— Oh igen, sokat olvastunk róla.

A Tiszában szálltak meg és ott ebédeltek. Érdekes, hogy a japán diákok bevallották, hogy Szegedről azt hitték, hogy román város. Ők úgy tanulták a külföldön, hogy *Magyarország területén románok, németek és más nemzetiségek laknak*, maga a magyarság pedig falvakban és nagyobb részt pusztákon él meglehetősen vad állapotban.

Nagyon kellemesen hatott rájuk a csalódás s többször ismételték, hogy nem hitték volna, hogy a magyarok olyan szép városban lakjanak mint Szeged.

Megkéstolták Szeged speciálitását, a paprikát is. Egy szép piros paprikát hoztak a diákok elé. Egyik diák felkapta és beleharapott. Nem győzte a nyelvét vízzel locsolgatni, mert úgy érezte, mintha tüzet kóstolt volna.

Az érdekes vendégek a délutáni vonattal utaztak el Budapest felé. Mielőtt hazamennének, a kisbeéri ménésbirtokot is megszemléltek.

MULATSÁGOK.

(=) **A mérnök-egylet estélye.** A böjti mulatságok egyik legsikerültebbje folyt le ma este a Központi szálló külön termében. Az aradi mérnök-egylet ma rendezte fényes sikerű társasestélyét, amelyen kitűnő hangulatban maradtak együtt a vendégek egész az újfői utáni órákig. Az estélyen megjelent *Dálnoki Nagy-*

Lajos dr. alispán és Sztankovics Miklós Máv. főtáblavezető is. Jelen voltak:

Asszonyok: Boros Vidáné, Dörner Jánosné, Gellényi Ernőné, Hady Antalné, Hajek Rezsőné, Halász Jenőné, ifj. Hann Lajosné, Hegedüs Lászlóné, Heinrich Sándorné, Jakabffy Dezsőné, Keller Izsóné, Korbuly Józsefné, Marosi Miklósné, Medveczky Zsigmondné, Péterfy Andorné, Riemer Jánosné, Rozvány Pálné, Sarlot Domokosné, Schoór Lajosné, Szathmáry Jánosné, Szathmáry Mihályné, Velcsov Géza dr. né.

Leányok: Boros Dóra, Boros Malvin, Hann Margit, Henrik Ilonka, Heinrich Gizella, Korbuly Ilonka, Korbuly Gizella, Riemer Sári, Riemer Janka, Sarlot Fanni, Szontagh Ilonka.

(=) **A turista egylet piknikje.** Az aradi turistaegylet piknikjére már nagyban készül a rendezőség. Ma tartotta a rendező nagy bizottság a Központi szálló külön termében népes értekezletét, amelyen megvitatták a részleteket az estély részletei. Schmidt János dr., a bizottság elnöke bemutatta a piknikre eddig jelentkezettek névsorát és ebből konstataulta, hogy a siker máris biztosítva van. Az estélyt, amint már megírtuk, az ipartestület nagytermében fogják megtartani. A nagybizottság egy szék körüli albizottságot küldött ki a részletek megállapítása iránt. Ez az albizottság állandó permanenciába marad és minden este ülést tart a Központi-szálló éttermében hat és hét óra között. Itt fogadnak el újabb jelentkezéseket s itt adnak még az estélyről az érdeklődőknek mindennemű felvilágosítást.

Böhm ügye a királyi Táblán.

(A tárgyalási hatánap kitűzése.)

Aradi Közlöny távirati értesítése.

Arad, február 27.

Az Aradi ipar és népbank két év előtti kinos szenzációjának óriási aktacsomója immár a nagyváradi királyi ítélőtábla asztalán fekszik, hogy ott a felebbezés sorsa felett a másodfokú bíróság kimondja a döntést.

Mint tudjuk, az aradi kir. törvényszék Böhm Adolfot, az intézet volt vezérigazgatóját három és fél évi fegyházra, Konschitzky József titkárt pedig egy esztendei börtönrre ítélte a tavaly november hó 7-én tartott fő tárgyalás alkalmával. Az ítélet felebbezés folytán a tábla elé került s ugyanoda áttették a bűnügy aktacsomóit is, mely a múlt hetekben érkezett meg Nagyváradra.

Mint nekünk táviratban jelentik, a bűnügyet Balogh Samu táblai bírónak osztották ki referálás végett. Balogh bíró már hozzá fogott az akták tanulmányozásához, a mi sok időt fog igénybe venni.

A tábla büntető tanácsának elnöke, Urbán Adolf, ma tüzte ki a fő tárgyalás napját, még pedig március hó 28-ára. Tekintve az óriási anyagot, a tárgyalás előreláthatólag több napig el fog tartani. Nagyváradi jogász körökben már is élénk érdeklődés mutatkozik a tárgyalás iránt.

Ugy hírlik, hogy a tárgyaláson személyesen jelen lesz mindkét vádlott, Böhm is, Konschitzky is. Ha Böhm Adolf egészségi állapota engedni fogja, vonatra ültetik és elszállítják az ilyenkor szokásos kíséret mellett Nagyváradra.

Mivel azonban Böhm súlyos beteg s mai állapotában, főkép, ha addig betegsége fokozódik, egy újabb tárgyalás újabb izgalmait, az azzal járó lelki és testi rázkódásokat aligha bírja ki, szinte bizonyos, hogy a személyes megjelenéstől elállanak, s Böhm itthon várja be az ítélet kihirdetését.

Konschitzky József azonban, a ki szabadságban van, ha szükség lesz rá, meg fog jelenni a tábla előtt.

A főkapitány kitüntetése.

(Ünnepély a város házában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 27.

Egy hasznos munkában eltöltött éet jutalmazásának aktuusa játszódott le ma délelőtt az aradi városháza tanácstermében. Sarlot Domokosnak, az aradi rendőrség főkapitányának ma tüzték fel mellére a király elismerő kegyének jelét, a Ferenc József-rend keresztjét, amelyet a kiüntetett a köz érdekében eltöltött éveinek munkásságával kétségen kívül alaposan kiérdemelt.

Az ünnepély minden nagyobb fény nélkül, a nyilvánosságtól elvonulva folyt le; csupán a város tisztviselői vettek részt benne. Szerénység és egyszerűség: ez a két tényező dominált az ünnepélyen, hiszen Sarlot Domokosnak egész működése alatt ez a két szó volt az életelve. Nem hajhászta a népszerűséget, nem kereste a kitüntetést; a maga jutalmát megnyerte a maga munkájában.

A dekorálás aktusáról az alábbiakban számolunk be:

A ma délelőtti tanácsülés befejeztével megjelent a városháza emeleti kis tanácstermében Urbán Iván főispán, és a város egész tisztikara. A beállott csendben a főispán emelkedett szólamra és Sarlot Domokoshoz fordulva rövid beszédet tartott. Felemlítette a főkapitány érdemeit, amelyek folytán az aradi rendőrség ma az ország legkitűnőbb vidéki rendőrsége. Különös öröme szolgál, — ugymond, — hogy épen ő az, aki a kitüntetést átadhatja Sarlot Domokosnak és kívánja, hogy ezentul is, mint eddig, a köz érdekét szem előtt tartva haladjon tovább a kitüntetett.

Harsány éljenzés követte ezt a beszédet, amely után Urbán Iván főispán odalépett Sarlot Domokoshoz és a mellére tüzte a Ferenc József-rend keresztjét. A főkapitánynak — és ez nem frázis, — könnyek szöktek a szemébe a maghatottságtól.

A kitüntetett meleg szavakkal köszönte meg a kitüntetést.

— Köszönöm, — mondta, — elsősorban ő Felsőségének ezt a kegyet és köszönöm másodsorban Urbán Iván főispán urnak, aki a kitüntetésre felterjesztett. Ebben a királyi kegyben méltánylását látom annak az irányzatnak, a mely egész életemen át vezetett és erőt merített belőle arra, hogy tovább is ebben az irányban munkálkodjam.

Az ünnepély ezzel fél tizenkét óra tájban a jelenlevők lelkes éljenzései és üdvözlései között véget ért. Sarlot Domokos átvette a kitüntetéséről szóló okmányt és zajos ovációk között távozott.

HIREK.

— **A király a mozgósításról.** Bécsből táviratozzák lapunknak: Delegátusok körében beszélük, hogy Szemere Miklós, a magyar delegáció tagja, az elmúlt napokban kihallgatáson volt az uralkodónál. Az audiencia során Szemere azon aggodalmának adott kifejezést, hogy a macedon-mozgalmak miatt az osztrák-magyar monarchia kénytelen lesz a Balkánra fegyveres erőt küldeni.

— Hála istennek — jegyezte meg erre a király — a helyzet odalent már lényegesen javult és nem lesz szükség, hogy beavatkozzunk a balkáni dolgokba.

— **A hercegprímás állapota.** Vassary Kolos biboros hercegprímás bár nyugtalanul s kissé lázas állapotban töltötte az éjszakát, közérzése

kielégitő. A primási palotában ugy tegnap, mint ma igen sokan fordultak meg egészsége felől tudakozódn, főleg a papság köréből.

— **A svéd király utazása.** Bécsből táviratozzák: Oszkár svéd király reggel 8 óra 15 perckor Abbáziába utazott. A vasutra kikísére ő felsége, ahol a svéd követ nejevel, a követségi személyzettel és a király diszkiséretével is megjelent. Az uralkodók szívélyesen bucsuztak el egymástól.

— **Az aradi új katolikus templom.** A múlt vasárnap, midőn a róm. kath. templomépttési egyesület megalakult, az ülés határozatából kifolyólag táviratilag üdvözlötték Desseffy Sándor csanádi megyés püspököt. A főpásztor, ki ez idő szerint San-Remóban üdül, az üdvözlésre ma a következő köszönő levelet intézte Műlek Lajos dr.-hoz:

Tekintetes ügyvéd ur! Kétszeres örömmel szolgál a hir, hogy Arad városában róm. kath. templomépttési egyesület alakult. Egyrészt ugyanis meggyőződésöm, hogy amidőn a népek áldozatkészségének megfelelő tér és alkalom nyílik, kezére járnak, megkönnyítik Arad városának, mint kegyuraságnak feladatát, s így hamarabb felépül az aradi hívek lelki szükségletei által megkövetelt újabb templom. Másrészt azonban tapasztaltam, hogy az ilyen nemes társulás jobban tömöríti híveit, hogy az ily közös iparkodásból kifolyólag, midőn Isten házának érdekében tanácskoznak, tervezgetnek, aggodalmaskodnak, áldoznak, kétszeres buzgósággal ragaszkodnak eszméikhez, megkettőzött szeretettel fognak a remélhetőleg Isten segédelmével már a közel jövőben felépülő templomba járni. Amidőn tehát a szives távirati üdvözlötet köszönöm, s az egyesületet, valamint annak élén Uraságotat bizalommal köszöntöm, buzgón kérem a jó Istent, hogy lelkes elhatározásukat szent áldásval megtermékenyítse. Fogadjon uraságot kiváló tiszteltelem nyilvánítását. San Remo, 1904. február 22-én, Desseffy Sándor püspök.

— **Jegyzőválasztás Kisjenőn.** A kisjenői jegyzői állást, a mint tudósítók telefonálják, ma délelőtt töltötték be. A választáson Csukay Gyula kisjenői főszolgabíró elnökölt, a ki ezt megnyitva, előterjesztette, hogy a jegyzői állásra nyolcan pályáztak. Miután mind a nyolcnak meg van a törvényes kvalifikációja valamennyit választás alá bocsátja. A nyolc közül ezután ketten kaptak szavazatot: Petrucc János seprősi jegyző 19. Barna Elemér, az eddigi helyettes jegyző hét szavazatot, és így tizenkét szótöbbséggel Petrucc Jánost választották meg. A választás a legnagyobb rendben folyt le.

— **Hittközségi ülés.** Az aradi ág. hit. ev. egyház f. hó 28 án délután 8 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését, melyen az évi jelenté- sen kívül a múlt évi számadások feletti számvizsgáló bizottsági jelentés jön tárgyalás alá.

— **Motoros Arad és Borossebes közt.** A mi- nap hirt közöltünk az Arad és Borossebes közt tervezett motoros közlekedésről. E bírunket a P. H. mai számában az alábbi kommentárral kíséri: Az Aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága, amely Magyarországon először alkalmazta a motoros kocsikat s amelynek két motorosa kisebb vonalon már régóta jól bonyolítja le a forgalmat, tovább halad a megkezdett úton. Most az a terve, hogy Arad és Borossebes között is motoros kocsikat járát, tehát jóval hosszabb, összesen kilencven kilométeres vonalon. A vasut a kísérletezést ezen a vonalon már hónapok óta folytatja s immár annyira jutott, hogy tegnapelőtt a műtanrend- őri bejárást is megtarthatták. A motor ez alkalommal kitűnően működött s az elért sebes- ség óránként ötvenöt kilométer volt. A moto- rosok járása már a közel jövőben megtörténik s így ez a kis vasut háromszorosán is megelő- zi a nagy vasutársaságot.

— **Az aradi vasutak nagygyűlése.** Instítóris Kálmán polgármester az aradi vasuti alkal-

akadály nem forog fenn közöttük. Azután megkezdődött a házasságkötési szertartás. Hogy a beteg ne vegye észre, hogy állapotát reménytelennek tartják, a pap a szokásos módon felszólította a házasságot, hogy születendő gyermekeiket istenfélelemben és vallásosan neveljék.

A gyűrűváltás után még rövid beszédet tartott a lelkész az új párhoz, figyelmeztetve őket, hogy ha most el is kell válniok egymástól, szívből és lélekben mégis maradjanak együtt. A fiatal asszony zokogva csókolta meg a lelkész kezét. Ezután gyengéden megcsókolta férje arcát és a magáét is csókra tartotta neki. Egy ideig még beszélt a férfivel, kezét a maga kezében tartva, azután bucsút vett tőle. Valószínűleg örökre, mert Zechmeister az orvosok véleménye szerint nem élhet huszonnégy óránál tovább.

X HÉT ESEMÉNYEIBŐL.

Arad, február 27.

A merkantilisták napjával kezdődött ez a hét. Az Omke aradi gyűlésére összejöttek budapesti, aradi és vidéki merkantilisták, hogy himnuszt mondjanak a fogyasztási szövetkezetekről. És a közgyűlési teremben, a melyben még izzó volt a levegő a hegyaljai motoros körül lefolyt torpedó csatározásokról, agrárellenessé lett minden. Fogadás történt, hogy Laehne Hugó, a kit bizonyos szempontokra való tekintettel nem hívtak meg a gyűlésre, szintén merkantilistává lesz, ha történetesen ott van.

A merkantilista gyűlés legérdekesebb alakja

Sándor Pál volt. Budapesten, a Lipótvárosban most már így is ki tudják mondani ezt a nevet. Nemrég még, a választás után egy évig, önkéntelenül is így beszéltek róla:

— Beszéltem Éljen Sándor Pállal . . .

Ő az Omke szervezésének vezére, s a parlamentnek egyik legrokonszenvesebb tagja, aki mindig ötletes, de finom marad, ha öltre megy az agrárvezér Rubinekkel vagy Károlyi Sándorral. Ez utóbbiakat persze az aradi merkantilis gyűlésen elmulasztották éltetni . . .

A mi agrárnak: a merkantilista, az a szinigazgatónak: a kritikus. Néha nagyon jól összeférnek, általában szeretik is egymást, de ha egymásnak dobják a keztyűt: az semmikép se szép páros viaskodás. Nem respektálja a szabályokat se ez, se az. A kritikus olyan dolgokról ír, a melyeknek nincs semmi köztük a színházhoz, a direktor pedig megvonja a szabadjegyet.

Íme, itt van egy kép a múlt hétről, a színház foyer-jéről:

az agg Weisz, a ki egyébkor egész békés bajlandóságú jegyszédő, de e héten harci alabárdal állotta el a bejárást a kritikusok előtt, a kik nem jól viselték magukat.

A mi pedig ezután következik, szintén színházi esemény, de tulajdonképpen illusztráció egy koszoru-főlirathoz. Annak a babér óriásnak, a melyet Polgár Sándor a Vándorlegény előadásán kapott, ez volt írva a szalagján:

„A legtürelmesebb rendezőnek — a halás munkedvelők.”

Itt van a legtürelmesebb rendező. A dilettánsok a hátán táncolnak, szavára nem hallgatnak, duzzognak, polemizálnak, álló nézeteket érvényesítenek és ő csak annyit mond:

— Nagyon jól megy, — csak méltóztassanak valamivel jobban domborítani.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A férj kötelessége. A Kuria most egy válpörben a következő döntést hozta: A férj tartozik nejét saját szüleiével szemben is a bántalmazások ellen megvédeni s ha ezt nem teszi, a nőnek férje házából való távozása sem szándékos, sem jogtalan s így ellene a távozás alapján a házasság felbontása hűtlen elhagyás címén nem kérhető.

§ A megvásárolt szavazat. A margittai választókerületben megejtett képviselőválasztás alkalmával az Orley-párt kortesei 20 koronát adtak K. P.-nek abból a célból, hogy Orley Kálmánra szavazzon. K. P. elfogadta a pénzt, el is költötte, a választás napján mindameltt Seaimári Mórra szavazott. A dolog azonban nem maradt annyiban, mert K. P.-t megvesztegetés vétsége miatt pörbe fogták, s a nagyváradi törvényszék öt napi fogházbüntetésre és 20 korona pénz büntetésre ítélte őt. A törvényszéki ítélet indoklása kiemeli, hogy a bűncselekmény elbírálásában egyáltalában nem lényeges, hogy a vádlott nem szavazott ígérete szerint, mert a vétség tényálladáskához elegendő, hogy a vádlott a pénzt, vagy pénzértéket avagy más előnyt abból a célból fogadja el, hogy bizonyos jelöltre fog szavazni. Ezt az ítéletet, — mint az Ugyvédek Lapja írja — a nagyváradi kir. ítélőtábla is helybenhagyta, a kir. kuria pedig a semmisségi panaszt elutasította.

§ Az esküdtzéki intézmény. A kecskeméti ügyvédi kamara elismerően nyilatkozik az esküdtzéki intézményről. A társadalom legszélesebb rétegeiben felébredt az igazságszolgáltatás iránt való érdeklődés. A „nyilvánosság” eszméje megvalósult és az eljárás aránytalanul gyorsabb lett. A régi eljárás évekig tartó vizsgálatai már csak a múltnak kellemetlen emlékei közé tartozik. Sajnálatos kell azonban tapasztalni, hogy az alsó fórum gyors működését illuzóriussá teszi a Kuria, amely a sablonos szerű semmisségi panaszok tárgyalását 7—8 hónapig buzza, ami ugy az alsó bíróságoknál, valamint a feleknél indokolt elégületlenséget szül.

§ Ausztria bünyügyi statisztikája. Az osztrák bünyügyi statisztikából a következő figyelemreméltó, érdekes adatokat emelhetjük ki: A kriminálitás általában emelkedett. A vádlottak száma egy év alatt meghaladta az ötvenezeret. A büntetlek emelkedésének egyik legfőbb oka a galíciai zavargások és a politikai surlódások; a kihágások számát a csavargás ellen hozott törvény gyarapította. A rendes bíróságok a vádlottaknak tizenöt százalékát, az esküdtbírósgok a vádlottak 24 százalékát mentették fel. A kiszabott szabadságvesztés büntetéseknek kilencven százaléka egy éven alóli. Halálra 68 egyént ítétek és ezek közül 64 kegyelmet kapott. A fiatalok büntetéseinek száma 1881 óta állandóan emelkedik. A legutóbbi statisztikai összeállításnál a fiatalok az összes elítélteknek negyedrészt teszik. A visszaesők száma is emelkedett.

§ Becsületsértő segéd. Ez most már jogi fogalom, amit a budapesti kir. ítélőtáblának egyik határozata mond ki a következő konkrét eset alkalmából: Kovács Gyula magánzó felkérésére Bálint Lajos magántisztviselő sértő táviratot intézet Békés Arpádhoz, aki a távirat tartalma miatt becsületsértés címén bepanaszolta ugy Kovácsot, valamint Bálintot is. A járásbírósg csak Kovácsot ítélte el, mert Bálint igazolta, hogy ő nem ismeri a panaszost, vele szemben nem lehetett sértő szándéka és a táviratot csak Kovács Gyulának a kívánságára és tolibmondása szerint fogalmazta meg. Ezt az ítéletet a büntetőtörvényszék főlebbviteli tanácsa is megerősítette. Nem így a királyi ítélőtábla, amely a benyújtott semmisségi panaszt elfogadta és Bálintot is — mint segédet — bűnsnek mondotta ki a becsületsértésben, mert kétségtelen, hogy a kérdéses távirat megfogalmazásával a Kovács által elkövetett vétséget szándékosan előmozdította.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, február 27.

Delitözsde. Buzakinálát gyöngé, vételkedv kedvtelen. Ugyanílyen irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba, 10 fillérel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás hideg.

Estitözsde. Berlin 1 1/2, Páris 30 olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilisra	8.87— 8.88
Buza októberre	8.57— 8.58
Rozs áprilisra	6.96— 6.98
Rozs októberre	6.97— 6.99
Zab áprilisra	5.80— 5.81
Zab októberre	5.84— 5.85
Tengeri májusra	5.57— 5.58
Tengeri júliusra	5.65— 5.66
Repece augusztusra	11.50— 11.60

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilisra	8.87— 8.88
Buza októberre	8.57— 8.58
Rozs áprilisra	6.97— 6.98
Rozs októberre	6.97— 6.99
Zab áprilisra	5.80— 5.81
Zab októberre	5.84— 5.85
Tengeri májusra	5.57— 5.58
Tengeri júliusra	5.65— 5.66
Repece augusztusra	11.50— 11.60

Zárulat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	628.—
Magyar hitelrészvény	737.—
Leszámítolóbank részvény	452.—
Rima-Murányi vasmű részvény	451.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	630.50
Közuti vasut	579.50
Városi villamos vasut részvény	312.—

— Az aradi alkalmazottak takaré- és segélyegylete ho.nap, vasárnap délelőtt tartja második rendes évi közgyűlését a városháza földszinti kistermében.

— Fizesésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verrein a következő fizesésképtelenségekről tesz jelentést: Schöberl Helén, Grac. — Bittner Ferenc, Olmütz. — Geiringer Vilmos, Szombathely.

INGYEN

adom a „Jövendő“ előző évfolyamát 10 diszkötésű kötetben s díszes tokban mindazoknak, kik a „Jövendő“-re folyó évre 12 koronát előfizetnek.

Állandó

Olcsósági tárlat

könyvek, hangjegyek és képekben.

Rendkívül előnyös alkalmi vételek! Új és régi rézmetszetek, színnyomatok, akvarellek stb. óriási választékban; chicagói remek színes műlapok meglepő jutányos áron.

Egész könyvtárak

vétele és eladása; olvasó egyleti könyvtárak olcsón való kiegészítése. Egész orosz könyvtár negyed árban kapható. — Nagymennyiségű francia és angol könyvek igen olcsón eladók.

Irodai cikkek, papírneműek, írószerek stb., az összes festőkellékek elsőrendű minőségben. Posner-féle üzleti könyvek teljes raktára.

Keresem

az „Uj Idők“, „Kakas Márton“, „Fliegende Blätter“, „Vasárnapi Ujság“ és Meggendorfer utolsó évfolyamait 1903. évig bezárólag fűzve vagy kötve.

Jókai összes műveinek

Nemzeti kiadása

100 kötetben, félbőr kötésben kifogástalan állapotban antiquarice kapható. 60,000 kötetes kölcsönkönyvtár,

melyben az összes ujdonságok azonnal kaphatók. Magyar, német, francia és angol irodalom. Havi kölcsöndíj 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták.

Pontos kiszolgálás vidékre is.

Uj teljes magyar és német jegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk vidékre bérmentve.

30,000 kötetes

zenemű kölcsöntár,

melyben szintén minden ujdonság azonnal kivehető. 259 oldalas zenekölcsöntári jegyzék. Vidéki bérlők is a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesülnek.

Kiváló tisztelettel:

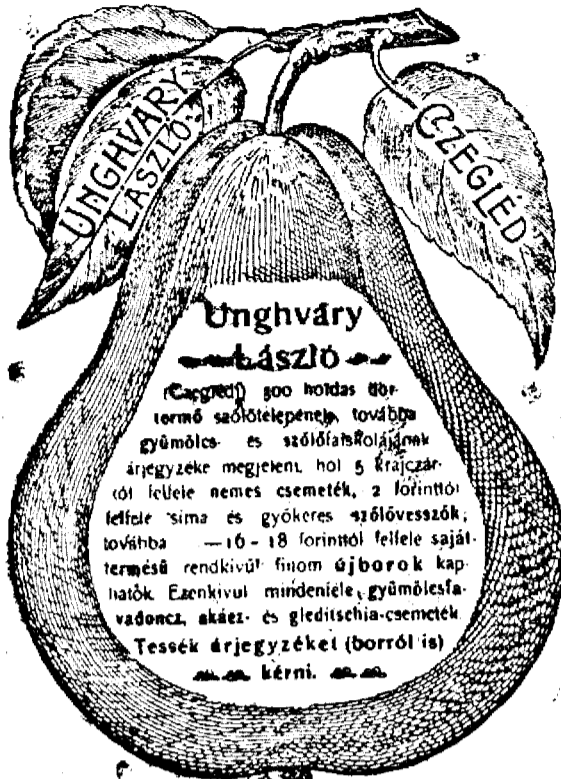
104

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papír-kereskedése, antiquariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Elliz-palota.)

Városi és megyei telefon: 385.

Hitelt nyújtok

1-2-3 évre (kamattól mentes): városok, községek, megyék, vízszabályozó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek. 344

A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Hazai gyártmány!

KLEINOSCHEG SEC

UJDONSÁG!
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGÓ.

KLEINOSCHEG TESTVÉREK
csász. és kir.
udvari szállítók pezsgő pinczéi
BUDAFOK.

3414

Dengelegy és Stern

Értékszabók

Aradon, Atzél Péter-utca, Színház épület.

Mértékszerű rendelések a legújabb divat szerint kifogástalan csinos kivitelben készíttetnek, úgy, hogy a legmagasabb igényeknek is megfeleljenek. 500

Hazai és külföldi szövetek raktára.

Jutányos, pontos kiszolgálás!

Csalhatatlan csodás eredmények.

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria. London.

Évek óta használom az ön Wilhelm-féle antiarthritis antireumatikus vértisztító-teáját, mert csak ez tudott megszabadítani erőm reumától.

Tisztelettel Dorn C. F.

London 46. Museum Street, a British Museum mellett.

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

Oroszmező.

Nem mulaszthatom el Nagyságodnak leg-tiszteletteljesebb köszönetemet kifejezni a küldött Wilhelm-féle antiarthritis antireumatikus vértisztító teáért, miután két teljes esztendőn keresztül lábaimon rettenetes reumával kínlódtam és az ön vértisztító teájának használata által ettől megszabadultam, amit tehát most és a jövőben a közönségnek tudomására hozok.

Lekötelezettje

Ruhestörér Henrik, adóbeszedő.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriákban.

Aradon főraktár: Földes Kelemen és Hajós Árpád gyógyszertárakban. 1569-VIU.

1 csomag 2 korona, 1 postaküldemény 15 csomag tartalommal 24 korona bérmentve, bármely magyar postaállomásra szállítva.

A fűtési idény beálltával ajánlunk elsőrendű darabos, magas hőfoku, salon

fűtő kőszén,

100 kiló 3 korona 40 fillér;

elsőrendű darabos 204

légszesz pirszenet (coaks),

100 kiló 4 korona — fillér.

Bérmentve házhoz szállítva.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítás végett

fél napi időt kérünk.

Ugy fűtőkőszénél, mint pirszenénél

500 kgr. vételnél 25 fillér engedményt nyújtunk.

Vasaláshoz

ajánlunk, száraz bükkfából égetett

faszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

Csomagolás fűtőszén 50 kgrmos zsákokban.
Csomagolás Coaks 40 kgrmos zsákokban.
Csomagolás faszén 25 kgrmos zsákokban.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

500 forintot fizetnek annak, aki **Bartilla** fogvizének használatát mellett, üvegje **35 kr.** valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. Srőkősei**, (R. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentőit **100** díjaztatnak. 235

Kiadó

József főherceg-ut 12. sz.
házunkban 575

elegáns lakás,
öt szoba, konyha, cse-
léd-, fürdőszobával, par-
ketázva, tapetázva, vil-
lanyvilágítással ellátva.
Fodor és Reisinger.

ALAPÍTOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest. VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 72

ALAPÍTOTT 1890.

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és
elnyájkasodás ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József, Kreisz Géza, Ring Lajos, Rozsnyay Mátya öv., Vojtek Kálmán gyógyszerárban, Vojtek és Weisz és Krausz Elemér és Társai, drogistáknál.
Győrön: Masznyik Dániel gyógyszerárban.
Nagy-Pécskán: Mike József gyógyszerárban.
Ó-Pécskán: Rokszin János gyógyszerárban.
Sikmádon: Csiky Lukács gyógyszerárban.
Székely: Fűrédy Ede gyógyszerárban.

Meghívás.

Az aradi ipartestület

a testületi szabályok 5-ik fejezete 12. §-a értelmében 1904. évi márczius hó 13-án délelőtt 9¹/₂ órakor a testületi ház emeleti nagytermében

XX. rendes évi közgyűlését

tartja, melyre a testület összes bekebelezett tagjai, (kik felvételi díjukat a testületi pénztárba befizették) tisztelettel azzal hivatnak meg, hogy amennyiben a nevezett időben 200 tag nem jelenik meg, nyolcz napon belül, vagyis márczius hó 20-ára másodizben fog a közgyűlés határideje kitűzteni, mikor is a jelenlévők számára való tekintet nélkül hoztatnak határozatok.

A közgyűlés tárgyai:

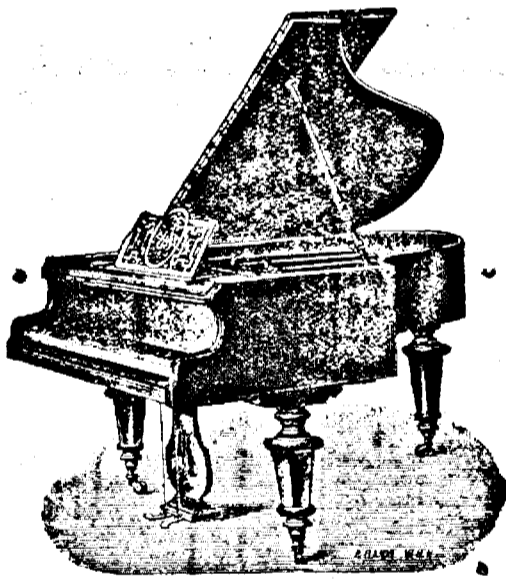
1. Az előjáróság évi jelentése s a számvevők jelentése kapcsán az évi számadások előterjesztése, a felmentvény megadása.
2. Az 1904. évi költségvetés megállapítása.
3. Előterjesztés a testületi építkezési ügyekről.
4. Előterjesztés a templomépítési alaphoz való hozzájárulás tárgyában.
5. A betegsegélyző pénztár közgyűlési kiküldötteinek megválasztása.
6. A testület elnöke, ügyésze, előjárósága, könyvtárnoka és számvizsgálóbizottságának újra választása.

Napirendre nem tűzött indítványok a közgyűlésen csak akkor vétetnek tárgyas alá, ha tíz tag aláírásával legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az elnökséghez írásban benyújtottak.

Arad, 1904. évi február hó 15-én.

572

Az elnökség.

FAIX JAQUES

zongora készítő

Arad, Batthyány-utca 35.

Készít

uj zongorákat minden stílusban és fanemben,

ugyszintén javításokat. — Hangolások tisztán és tartósan.

Dus raktár kitűnő új és használt zongorákban.

Gyári árak. — Új kereszthurok zongorák 300 frttól 850 frtig.

Tavaszi szövetek, Costüm kelmék különösen feketében megérkeztek.

500 vég

vásznat szereztünk be raktárunkra még az áremelkedés előtt.
Igy azon helyzetben vagyunk, a n. é. közönségnek azokat még jutányos áron felajánlani.

Tiszta czérna vászon

3/4 széles, ágynemű és erősebb női ingekre alkalmas,
egy vég 28 méter **16 forint.**

„Vékonyabb szálú egész finom, ágyneműnek vagy finom női ingeknek, egy vég **17 frt 50 kr.**

Alsó és paplanlepedő vásznak, ugyszintén **valódi Rumburgi 54 rőfös 30 és 35 frt.**

Ezen vászon minőségek évtizedek óta kipróbáltak,
feltétlenül elsőrendű minőségűek, melyek tartóssága és megbízhatóságokért teljes felelősséget vállalunk. 66

Vászon maradékok legfinomabb minőségig mindenkor elcsón kaphatók.

LEGKITÜNBŐBB MINŐSÉGŰ
CHIFFONNOK
ASZTALNEMŰEK
KÁVÉS KESZLETEK
TÖRÖLKÖZÖK
TÖRLO RUHÁK
ZSEBKENDŐK
ROSENBLÜH H. ÉS T. SA.

CÉRNAVÁSZON
ES
FEHERNEMŰ
OSZTÁLYUNK
CSAK IS A
LEGJOBB
GYARTMÁNYOK.
EREDETI
GYÁRI ÁRAK.
ROSENBLÜH H. ÉS T. SA.

FOGAK

szájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolításának 3 koronától. Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rag vele. Régi fogsorok átalakíttatnak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Nagyobb rendeléseknél a vasutköltség fele megtérítettik.

Fogorvosi intézet:**BUDAPEST,****VII., Erzsébet-körut 50. sz I. em.**

Royal-szállóval szemben.

Fogorvos:

LÖFLER EMIL.

Foghúzás érzéstelenítve.

Tartós plombák.

Rendel: d. o. 10-12 óra

d. n. 8-7-ig.

Fogtechnikai vezető:

GROSSMANN S.

a párisi fogorvosi akadémia kiállításán a kereszttel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-tól este 8-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsekelt árak. Részletfizetésre is.

Nagy arany-, ezüst- és ékszerjavító műhely átvétel.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Aradon, Széchenyi-utca 1. szám alatt létezett **Begényi Kálmán** féle arany-, ezüst és ékszerjavító üzletet átvettém és azt

Christián József

cég alatt tovább vezetni fogom.

Készítek mindennemű új és javítási munkákat olcsó árak mellett.

Valamint veszek mindennemű régi törött aranyat és ezüstet a legmagasabb árak mellett.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Christián József

aranyműves,

Széchenyi-utca 1.

504

ARADON

a főuton, legélénkebb helyen egy

sarokház,

melyben 80 év óta **vendégfogadó**, 5 vendégszoba, istálló 40 lónak és jólmenő idegenforgalma nagy **korcsmahelyiség** szép étteremmel van, az udvar csatornázva, kikövezve, vízvezetékekkel és minden helyiség légszuszulágitással van ellátva. A vendéglős szép utcái lakásán kívül több lakás van, melyek 360 frt lakbért jövedelmeznek, a **korcsmai joggal és teljes berendezéssel együtt** családi körölmények miatt

azonnal eladó.

188

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Van szerencsém a n. érdemű közönséget arról értesíteni, hogy **eredeti** csomagolásban oly

Csukamájolajat

hozok forgalomba, mely egy új eljárás szerint lézritkított térben lesz a frissen fogott csukák májából, az erre a célra berendezett hajókban előállítva. E

csukamájolaj

nagyban különbözik az árubelitől, világos-sárga és a lehetőségig szagtalan.

JAVALVA: Tüdő, mell és gégebajok, bőrbetegségek, görvélykór (scrophula) ellen, valamint gyenge egyének, különösen gyermekeknek, mint vértisztító és javító.

Ez a csukamájolaj könnyen reszorbeálható, ezért gyermekek és gyenge egyének igen jól tűrik, miért is orvosi autoritások mint a test súlyát gyarapítót és vértisztítót legjobban ajánlják.

Egy üveg ára 2 korona.

Lakások, beteg- valamint gyermekszobák levegőjének tisztítására ajánlok

ozón fenyő illatoz.

E fenyő illatból pár cseppet forró vízzel telt edénybe öntünk, mi által a levegő üde fissé lesz, akár csak a fenyves erdőké.

Egy adag 1 korona.

Szoba illatok: Rózsa, Rezeda, Orgona, Heliotrop, Viola, Gyöngyvirág.

Papier de Armenie

pompás és csodás illatu füstölő papír egy adag 40 fillér. — Illatszerek nagy választékban.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszerész és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Telefon III. szám.

121

A téli idényre raktáron van legfinomabb

Jamaica Rum

Üvege 60 fillér, 1 kor. 80 fillér és 4 korona.

Kiváló minőségű chinai tea.

Egy kis csomag 20 fillér, közép csomag 60 fillér, 1/8 kiló díszes bádóg dobozban 3 korona.

Kitűnő francia illatszerek

Extrait Ideal,
Extrait Vigne fleurie,

Extrait Tréfle incarnat,
Extrait Crab Apple Blossom

üvege 4 korona.

Extrait Tréfle du Japon,

Extrait Crab Apple,

üvege 3 korona.

Extrait Violette imperieur.

Eau de Cologne Russe.

Üvege 2 kor 50 fill.

Üvege 6 korona.

Kapható egyedül

Rozsnyay Mátyás gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

152

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Kellemes ízű, friss, fehér**Hajós-féle****Csukamájolaj**

ára egy üvegnek 2 korona.

Cseplőgép-, nagyobb műhely-, gyár- és malom-tulajdonosok figyelmébe!

A 78.595—IV. b) 1903. sz. nagyméltósági m. kir. belügyminiszteri körrendeletnek szigorúan megfelelő, tökéletesen felszerelt és kiállított

162

Mentőszekrény

jól záró kemény faszekrényben legolcsóbb ár mellett kapható.

Fontos tudnivaló tüdőbetegeknek!!

A törvényesen védett **„Sylol“** az egyedüli szer, mely mindenféle légzőszervi bajokról rendkívül jó hatással bír. Az éjjeli izzadást teljesen megszünteti. A testsúlyt gyarapítja Heptikás embereknek valóságos megváltója. Ára egy üvegnek 3 korona.

Kapható az egyedüli feltaláló és készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

A jóhírnévnek örvendő
„Polgári
kávéház”
más vállalat miatt sürgősen
olcsón eladó.

Bővebbet ugyanott. 564

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD. TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek
megvételnek. 92

**Férfiak
ingyen kapnak**

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nem bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nem bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés széljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők. 4814

Üzlet áthelyezés!
Van szerencsénk igen tiszteit rendelőinket, valamint a n. é. közönséget értesíteni, hogy
egyenruha és polgári szabó-üzletünket
1904. évi márczius hó 1-étől
Boros Béni tér 9. szám alá, (Schill József-féle házba) helyezzük át, hol továbbra is mindennemű egyenruhák és uri ruhákat legújabb divat és pontos előírás szerint készítünk. Elsőrendű gyárosokkál összeköttetésünk azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a legjobb minőségű szöveteket, úgymint mindennemű vasuti, csendőri és pénzügyőri sipkákat, felszereléseket, valamint paszományokat a legnagyobb választékban raktáron tartunk és azokat méltányos árak mellett árusítjuk.
Magunkat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, meradunk
Egy tisztességes házból való kiváló kiszereléssel
fiu tanoncoknak felvétetik. **Janiga A. és társa.**

Levélpapírosok dobozban
Disz dobozok,
Divat papírok,
Családi dobozok,
Sérült dobozok,
leltározás miatt
beszerzési áron alul,
sérült dobozok kiárusítási ára 30, 50, 60, 80 fillér dobozonként eladatnak.
Ingusz I. és Fia
könyv- és papírkereskedésében
Arad, Weitzer János-utca.
157 Telefon 517.

Minden fájdalom nélkül biztos hashajtó szer az
ALVO tabletták.
Az „Alvo” az egyedüli biztos szer, melynek használatával rendszeresített állandó széketétel idézhető elő. Mint gyomor-erősítő és gyomortisztító nélkülözhetlenné válik.
Kiváló tulajdonsága, hogy puha, a mi által nemcsak hogy a gyomorban könnyen és gyorsan feloldódik, hanem a kívánt hatás is sokkal gyorsabban következik be, mint ehhez hasonló készítményeknél.
Ize rendkívül kellemes és édes, gyermekek nagy előszeretettel veszik.
Minden doboz használati utasítással van ellátva.
Egy doboz ára 90 fillér.
Figyelmeztetés: Alvo tablettáink törvényesen védve vannak. — Utánzók szigorúan büntetettek.
Kapható az egyedüli készítőnél:
HAJÓS ÁRPÁD
gyógyszertárában az „Isteni Gondviseléshez”
ARAD, Andrassy-tér 22, a megyeházzal szemben.

Magas jutalékkal felvételnek

bármily állás megbízható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részleltetésére való kiadására, az 1904. évi XXXI. t. cz. alapján. Tőke és kockázat nélkül némi szorgalommal könnyen elérhető havonta 300-400 korona kereset.
Ajánlatok intézendők a „Szeremese Hirdető” kiadóhivatalának, postafiók 180, Budapest. 298

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.
a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktárát mindenféle paszományos és gombkötő árukban, u. m. zsinór, gomb, rejtők, bejtők, selyem Ponponok és zsaniliákban.

Elvállal 526

minden szakba vágó munkát, a legjutányosabb árak mellett.

Uri házak

figyelmébe!

Kedvező feltételek mellett ajánlkozom házakhoz

vasalásra.

Czímern 312

Proháska Ferenczné,
Fejsze-utca 8. szám.

Igaz Sándor

műorás és ékszerész

Aradon, Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sark.

Raktáron tart

mindennemű órákat

izléses ékszereket.

Törött aranyat és ezüstöt napi áron készpénzért vásárol vagy új tárgyakra átcserelem.

Órákat és ékszereket
jól és olcsón
javítani elfogad.

Eladó

földbirtok.

Aradtól egy órányira
162 kat. holdas

birtok

eladó.

Czím a kiadóhivatalban. 405

APRÓ HIRDETÉSEK.

Helytartókat teljesen ingyen ad a Kiadóhivatal:
 Jászfőherceg-ut 22. szám.
 — Telefon szám: 181. —

Hirdetéseik felvételnek a Kiadóhivatalban:
 Jászfőherceg-ut 22. szám.
 — Telefon szám: 181. —

Tudakozódókat kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.
 Az apró hirdetések előre fizetendőek.

Ha minden rovásban minden sor egyezri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűkért 8 fillér. — Csofódot kereső vagy csodódnak számító apró hirdetés 20 sorig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk celtarúttó helyein.

A Kinek
 ismeretség híján

házasra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdasági, kulcsárra, vinczellőre, kertészre,	külsőnőre, gazdaszenyora, szakácsnőre, szobalányra, házi- vagy irodaszolgáira, pénzeszedőre, házmeesterre, stb.-re vagy szükségre
---	---

Aki eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.: vagy
--	-------------------------------------

Aki bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
-----------------------------------	------------------------------------

Aki mindezeket vétel vagy bérbe vétel céljából keresi:

Aki valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

Bocskai-tér 3-ik számú házban
 jutányos áron izletés házi koszt kapható. Bővebbet a házfelügyelőnél. 557

Egy tisztességes,
 jobb házból való leány, ki takarítási, felszolgálni és varrni tud, első szobalánynak vidékre kereset. Bővebbet Basch S-nél, Andrássy-tér 20. 555

Séga, Koszoru-utca 17/a
 és 18 sz. a. levő 2 ház szabad kézből és előnyös feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 554

Irodai alkalmazást keres
 jóírású, művelt, komoly kereskedelmi levelezés és mindkét könyvtelben jártas egyén. Czim a kiadóban. 545

Kiadó
 egy utcza, csinosan bútorozott szoba, esetleg teljes ellátással. Kiss Ernő-utca 8. sz. 549

Tanuló leányt
 (jó magaviseletű) keresek üzletem részére. Kerpel Izso, könyvkereskedő. 578

Világosi szőlő
 4 hold elsőrendű termő, szőlőlak és frészházzal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 576

Nagy mennyiségű Maculatura
 eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságnál.

Eladó
 1000 darab Brunner Béla
 finom faj 3 és 4 éves
Diófák
 Daniel László ur
 gazdaságában.
 Bővebbet Kapp Jánosnál Séga, Birkás-ut 2. Aradon. 565

A lebontás alatt álló Gróf Nádasdy-féle ház saroküzletének Forray-utczai portaléja eladó.
 Mindennemű kibontott építési anyagok ugyanott eladatnak. 574
 Fodor és Reisinger
 mérnökök, építőmesterek
 2-904. urb.

Építkezés miatt ideiglenes üzlet-áthelyezés!
Brunner Béla
 Arad, Szabadság-tér 21. Lengyel Testvérek házában.
 Férfi-divat, díszmű-áru, pipere cikkek és különlegességek áruháza!
 Ajánlom a közelgő tavaszi időnyre a legújabb divatu árucikkeimet, a melyek már óriási nagy választékban érkeztek meg: mindamellett, hogy az üzlethelyiségem jóval kisebb, mint a gróf Nádasdy-féle házban volt, a választék éppen olyan dús, mint ezelőtt.
 Kérem a mélyen tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű vásárló közönségnek szíves pár fogásukat.
 Kiváló tisztelettel. 577

Brunner Béla.
 Olcsó árak! Pontos kiszolgálás. Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

Uraságoktól használt nyári és téli férfi ruhákat háló ebédlő és más bútorokat a legmagasabb áron vesznek.
 Kivánatra házhoz is megyek.
Menczer Márton
 Arad, Petőfi-utca 7. sz.

„ARADI KÖZLÖNY“ kis hirdetési rovatát használja.

Eladó ház.
 Mely egy 8 szobás utcza lakás, minden mellékkeliséggel és egy kisebb udvari lakásból áll. eladó. Bővebbet Pölsenberg Ernő utcza 18. sz. alatt. 462

Az Andrássy-tér 9. sz.
 a. házban két udvari lakás, mind-egyik 2 szoba konyha és mellék-helyiségekkel külön-külön vagy együttesen is f. évi május 1-től kiadó. Bővebbet a házmesternél. 494

Ujszent-Annán
 a leendő piac-téren egy szép sarok ház olcsón eladó. Alkalmos bármilyen üzletnek. Czim a kiadóhivatalban. 516

Borosjenőn
 a piactéren, élénk helyen, egy üzlethelyiség áruval vagy csak berendezéssel átadó. Bővebbet Seelinger Edénél, Borosjenőn. 566

Szavallatok márczius 15-ére
 és minden más iskolai ünnepélyre Kovács-Maurer szavalókönyv iskolai ünnepélyekre, bekötve 50 fillér. A pénz beküldésénél vidékre bérmentve küldi: Ingusz I. és fia könyvkereskedése. Arad. Telefon 517.

Egy új ház kerttel,
 elköltözés miatt kedvező feltétellel eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 525

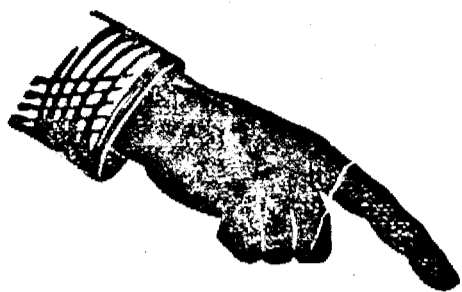
Eladó ház és telek.
 Radnai ut 28. számú ház és telek. a mely két utczára szolgál, 618 □-öl szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Dauda ur a gázgyárban. 568

Ügyes, intelligens ember,
 ki Aradon és környékén ismeret-séggel bir, állandó alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat, melyben ker, jelenlegi foglalkozás stb. ben foglaltassék, „Ügynök“ címre a kiadóhivatalba kérünk.

Faeladási hirdetmény.
 A Mermesd községbeli volt urb. közös birtokosok tulajdonát képező Mermesd község határára fekvő erdőbirtokban gyökfőn és mellmagasságban szabályszerűen lebélyegzett fehér festékkel megjelölt, megszámozott 1634 (Egyezerhatszázharmincz négy) darab-4152 tömör köbméter tevő, 32309 (Harminczkettőezerháromszázkilencz) korona becsértékű tölgy mufa, a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 86209/902 számú engedélye alapján folyó 1904. évi márczius hó 17-én délelőtt 9 órakor Banesd község házában írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen el fog adni.
 Venni szándékozók felhivatnak, hogy az árverésen megjelenni vagy a hivatalosan megállapított 32309 kor. becsár, egyszersmind kikiáltási 10%-ával vagyis 3231 koronával, mint bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlataikat a szóbeli árverést megelőzőleg annak határozott kijelentésével sziveskedjenek benyújtani, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismerik s azoknak magukat alá vetik.
 Az árverési és szerződési feltételek Banesd községben a körjegyzői irodán, Mermesdi urbéri elnöknel és az aradi m. kir. állami erdőhivatal hivatalos helyiségében megtekinthetők: kívánatra írásban megküldetnek.
 Utóajánlatok nem fogadtatnak el.
 Kelt Mermesden, 1904. február 25-én. 571.
 Szerbán János, urb. elnök. Grozeszku János, urb. jegyző.

Singer Sándor divatáruháza

Arad, Andrassy-tér 20., Fischer Eliz-palota.

Menyasszonyi kelengye,
Siegl-féle vászon,
Schróll-féle chiffon,
Regenhart-féle asztalneműek

gyári áron szerezhetők be. — Február végéig áremelkedés nélkül. —

Kész női fehérneműekből vidékre választékot kívánatra postafordultával küldök.

Singer Sándor divatáruháza

Arad, Andrassy-tér 20. Központi Szálloda mellett.

Menyasszonyi kelengyék

200-tól 2000 koronáig

Singer Sándor

Fehérnemű és divatáruházában

Aradon.

Andrassy-tér 20. szám alatt.

Fischer Eliz-palota.

SINGER SÁNDOR

fehérnemű és divatáruháza.
Arad, Andrassy-tér 20. Fischer Eliz-palota.

200 koronás menyasszonyi kelengye

6 drb. Chiffon ing diszitve ...	21.60
6 „ Hálókötös himzéssel	20.40
6 „ Nadrág himzéssel ...	19.20
3 „ Alsósoknya himzéssel	13.40
12 „ Zsebkendő fehér vagy színes	8.—
12 pár harisnya	13.20
2 ágyra ágykészlet szépen ki- állítva	28.—
6 drb. Nanking tollhuzat ...	10.60
6 „ Alsó lepedő lenvászon	19.20
2 „ 6 szem. damaszt garn.	18.80
2 „ 6 „ „ kávé	10.80
12 „ damaszt törülköző ...	12.—
12 „ konyha ruha	4.80
12 „ portörő különféle ...	6.—
	206.—

3% pénztár kedvezmény 6.—

Összeg netto Kor. 200.—

Menyasszonyi kelengyék

200—2000 koronáig

raktáron készen, vagy megrendelhetők.

Mindennemű vászonárak és

Fehérneműekből

nagy választék

Bébé kelengyék

50—500 kor.-ig raktáron.

Minta és árjegyzék szívesen küldetik.

Vidéki megrendelések

gyorsan és pontosan eszközöltetnek.